№№99–100
(2619–2620)

22 чэрвеня 2007 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная воля».
Кошт — свабодны.

Да ўвагі!
Хто не зрабіў перадаплату і хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...
Якуб КОЛАС

Шаноўныя чытачы!

Па пытаннях распаўсюджвання газеты жыхары сталіцы могуць звяртацца па тэлефоне 206-63-93, усе астатнія — па тэлефоне 206-68-71.

ПАЛІТКУХНЯ

Апазіцыя пойдзе на парламенцкія выбары

Толькі невядома, дзеля чаго...

У чарговы раз лідэры беларускай апазіцыі збіраліся ў Вільнюсе, і ў чарговы раз для таго, каб вызначыцца: што ж рабіць далей? Аляксандр Мілінкевіч ад удзелу ў мерапрыемстве адмовіўся, па традыцыі спаслаўшыся на нейкія надзвычай важныя справы. Да апошняга чакалася, што хаця б хто-небудзь з яго бліжэйшых аднадумцаў прыедзе да былых сяброў па дэмакратычным блоку. І ўсё ж не...

Галоўны вынік нарады ў Вільнюсе, у якой прыняло ўдзел больш за сем дзесяткаў чалавек, — апазіцыя будзе ўдзельнічаць у парламенцкіх выбарах 2008 года. Абмяркоўваліся, дарэчы, розныя варыянты: байкатаваць; удзельнічаць, нават нягледзячы на тое, што ўлады будуць спрабаваць імітаваць выбары, не пакінуўшы людзям рэальнага права на выбар; правесці маштабную інфармацыйную кампанію і ў апошні момант зняць кандыдатуры... Меркаванні падзяліліся, і спатрэбілася два дні, каб прыйсці да нейкіх агульных вынікаў.

У рэшце рэшт вырашылі, што на працягу двух тыдняў будзе падрыхтаваны канчатковы дакумент, які падпішуць лідэры ўсіх суб'ектаў Аб'яднаных дэмакратычных сіл і ў якім будуць агавораны ўсе нюансы ўдзелу ў выбарчай кампаніі.

— Прынята рашэнне аб удзеле ў выбарах. Канфігурацыя ўдзельнікаў і адзіныя правілы будуць агавораны ў пагадненні, якое плануецца падпісаць на пасяджэнне Паліграды праз два тыдні, — паведаміў старшыня АГП Анатоль Лябедзька.

Што ж тычыцца няўдзелу і самога Аляксандра Мілінкевіча, і ягоных людзей у абмеркаванні агульных планаў дэмакратычных сіл, то Анатоль Лябедзька філасофскі адзначыў: "Дзверы застаюцца адчыненымі, але ўжо не для дыскусій, а для сумеснай працы".

"Сёння Аб'яднаныя дэмакратычныя сілы — гэта адзіны лідэр усіх прыхільнікаў перамен у краіне", — лічыць Анатоль Лябедзька.

Алег СНОЎ.

P.S.

Складваецца ўражанне, што сённяшняй апазіцыі не перамога патрэбна, а гульня ў выбары. Няўжо спадарам Лябедзьку, Калякіну, Мілінкевічу, Ляўковічу і іншым не зразумела, што сваімі, адкрыта скажам, беспрынцыповымі дзеяннямі яны будуць толькі дапамагаць лукашэнкаўскаму рэжыму імітаваць выбары? Не можаце прымусіць улады пайсці на дэмакратызацыю грамадска-палітычнага жыцця краіны — тады адкрыта аб гэтым заявіце і не падыгрывайце дыктатуры. А калі не хочаце зыходзіць з палітычнага поля — займіце прынцыповую пазіцыю. Колькі можна наступаць на адны і тыя ж граблі! Ісці на выбары, скажам, без зменення Выбарчага кодэкса — значыць дапамагчы А.Лукашенку сфарміраваць парламент, які яму патрэбен.

НА СЛОВАХ...

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«...А як прэзідэнт, калі ласка, вось я публічна кажу — я не забараняю той друкарні вас друкаваць. Я не забараняю...»

НА СПРАВЕ...

«Пазіцыі ў Адміністрацыі прэзідэнта разышліся, а таму рашэнне па «Народнай волі» не прынята...»

Больш за два месяцы мінула пасля прэс-канферэнцыі, на якой А.Лукашэнка як быццам даў даручэнне разруліць сітуацыю з дыскрымінацыяй незалежных сродкаў масавай інфармацыі, у тым ліку з дыскрымінацыяй "Народнай волі". Здавалася б, часу было дастаткова для рашэння праблемы. Але...

Днямі ў рэдакцыю газеты "Народная воля" паступіла паведамленне з Міністэрства інфармацыі: *"Пазіцыі ў Адміністрацыі прэзідэнта разышліся, а таму рашэнне па "Народнай волі" не прынята..."*

А як тады разумець словы Аляксандра Рыгоравіча? Ці з яго меркаваннем атачэнне ўжо не лічыцца?

Некалькі тыдняў таму рэдакцыя газеты "Народная воля" накіравала афіцыйны запыт і спадзяецца атрымаць адказ у бліжэйшыя дні.

«Народная воля», як і дзяржаўныя газеты, мае права друкавацца ў Беларусі.
«Народная воля» мае права на распаўсюджванне праз сетку кіёскаў «Белсаюздруку».
«Народная воля» мае права на ўключэнне ў падпісныя каталогі «Белпошты».
«Народную волю» — на волю!

АКЦЫЯ

Агульнанацыянальныя пост і малітва за свабоду сумлення

З 15 да 17 чэрвеня ва ўсіх 500 цэрквах Аб'яднанай царквы хрысціян веры евангельскай у Беларусі і ў многіх іншых евангельскіх цэрквах адбыліся пост і малітва, мэтай якіх была свабода пропаведзі Евангелля ў нашай краіне.

Больш за 50 тысяч чалавек па ўсёй краіне адмовіліся ад ежы, а некаторыя і ад пітва, каб звярнуць увагу на сітуацыю, якая склалася ў Беларусі са свабодай сумлення.

У звароце да цэркваў, які падпісаў епіскап Аб'яднанай царквы хрысціян веры евангельскай Сяргей Хоміч, гаворыцца: "Будзем маліцца пра свабоду пропаведзі Евангелля, пра прывядзенне законаў нашай краіны ў адпаведнасць не толькі з зямной Канстытуцыяй, але, што нашмат важней, у адпаведнасць з Божай воляй. Будзем маліць Бога пра дараванне і дабраславенне Беларусі. У 2007 г. спаўняецца 70 год жахлівага вынішчэння ўласнага народа — 1937 год быў самым крывавым годам сталінскіх рэпрэсій. Няхай жа не паўторыцца падобнае!"

Асабліва масавай была малітва ў мінулую нядзелю ў галоўнай царкве пяцідзесятнікаў Беларусі "Благадаць", на яе сабралася больш за 2000 вернікаў. Галоўным пасланнем малітвы, якую вёў епіскап Сяргей Хоміч, быў малітоўны пратэст супраць духу камунізму і атэізму, які адраджаецца ў нашай краіне. Пастары, якія вялі малітву, абвяшчалі, што наша краіна толькі тады будзе свабоднай, калі ўсе будуць прызнаваць Закон Божы, будуць верыць у Бога і не будуць ствараць сабе куміраў. Веруючыя царквы "Благадаць" маліліся за зруйнаванне ўсіх помнікаў камуністычным правадырам. Таксама за тое, каб людзі не ставілі матэрыяльны камфорт вышэй за свабоду, бо гэта вельмі небяспечна для нацыі. За перайменаванне вуліц і плошчаў у нашых гарадах і мястэчках. За веруючых іншых канфесій праваслаўных і каталікоў, а таксама за людзей, якія лічаць сябе атэістамі, каб уся нацыя змянілася, перажыла хрысціянскае прабуджэнне. А таксама... за чыноўнікаў, урад і прэзідэнта, каб яны спынілі свае беззаконныя ўчынкі і прыйшлі да разумення Божай праўды.

У канцы епіскап Сяргей Хоміч заклікаў веруючых працягваць свае малітвы за нашу краіну — "бо гэта адказнасць царквы перад Богам — маліцца за свой народ", паведамляе прэс-цэнтр Аб'яднанай царквы ХВЕ.

Генадзь БУРАЎКІН:

«Я веру...»

Я веру ў няспыннасць жыцця, у тое, што ніякія фюрэры і "бацькі народаў" пры ўсёй іхняй харызматычнасці, хітрасці і подласці не змогуць павярнуць гісторыю назад. Пакалечыць, затрымаць яе развіццё — могуць; абдурыць і падначаліць сабе даверлівых людзей — могуць; але вярнуць чалавецтва ў каменны век, адвучыць яго ад дасягненняў прагрэсу, выдраць з мільёнаў душ зялёныя парасткі справядлівасці і дабрыні не ўдасца і ім, бязлітасным і помслівым, нахабным і самаўпэўненым.

Вядома ж, хочацца, каб светлы заўтрашні дзень, пара праўды і спагаднасці надышлі ўжо пры нас і ў нашым родным кутку, але так, на жаль, бывае не заўсёды. Галоўнае, каб такое абавязкова настала (няхай і не пры нас, а пры нашых дзецях і ўнуках), але каб непазбежна адбылося, сцвердзілася, запанавала па Божай і людской волі.

Я веру, што наша Бацькаўшчына ўжо ў гэтым стагоддзі стане сапраўды вольнай і шчаслівай, што палітыкі-авантурысты так і не далучаць яе ні да блізкіх, ні да далёкіх імперый, што неўзабаве мы не будзем разгублена і спалохана азірацца ні на хамавітых братоў-суседзяў, ні на самазадаволеных заморскіх дарадцаў-дабрадзеяў, нарэшце пераканаемся і ў майстэрскасці нашых рук, і ў яснасці нашага розуму, і ў моцы нашай нацыянальнай еднасці.

І я, далібог, не буду крыўдаваць на нашчадкаў, калі некаторыя нашы сённяшнія надзеі і турботы пададуцца ім наіўнымі і нават смешнымі. Хай сабе! Хай толькі ў іх высокіх кабінетах стольнага Мінска сядзяць не малапісьменныя местачковыя выскачкі, а дасведчаныя выпускнікі лепшых універсітэтаў свету з веданнем некалькіх замежных моваў, элегантныя і добразычлівыя!

Хай у іх з экранаў тэлевізараў гучаць не прымітыўныя ідэалагічныя даносы і пошлыя бяздарныя анекдоты, а глыбокія аналітычныя развагі і мілагучныя родныя песні! Хай матчынай мове будзе ўтульна і хораша і ў залі пасяджэнняў парламенту, і ў навуковых лабараторыях, і ў дзіцячых садках, і на эстрадных падмостках, і ў міжнародных цягніках!

Хай сівагаловыя ветэраны, самаахвярна аддаўшы радзіме і ўсе свае гады, і ўсе свае сілы, не баяцца больш, што аднойчы бессаромныя валадары-дэмагогі забяруць у іх сумленна зароблены льготы і паздзіраюць з вуліц шыльды з імёнамі іхніх легендарных герояў-пабраціміаў!..

Я шчыра веру, што гэта магчыма. І не ў такой ужо далёкай перспектыве. Толькі трэба навучыцца ўсім жорстка патрабаваць і з саміх сябе, і са сваіх лідэраў штодзённага служэння высокім ідэалам праўды і справядлівасці, не дапускаць двайной маралі (мне — можна, а іншым — ні ў якім разе), быць гатовымі трываць нястачы дзеля агульных інтарэсаў, не паўтараць трагічных памылак і працаваць, працаваць, працаваць, перамагаючы ў сабе страх перад тупой сілай ці то ўлады, ці то лёсу, і радзей паўтараць сакральнае беларускае: "Толькі б не было вайны".

Вайна павінна быць бяскроўная і бескампрамісная — у душах, у дачыненнях са злом (хіба яно знікла, хіба яно і цяпер не лаўчыцца ўлезці і ў нашы хаты, і ў нашы думкі, і нават у казані святароў?), у адстойванні сваёй годнасці і права на роўнасць паміж усімі паселенымі Богам на зямлі народамі...

А яшчэ я веру, што ў нас будзе лаўрэат Нобелеўскай прэміі па паэзіі. І вельмі хачу, каб ім стаў чараўнік беларускага слова, бліскучы і невычэрпны Рыгор Барадулін. Ён заслужыў такой высокай адзнакі, як бясспрэчна заслугоўваў яе і незабыўны Васіль Быкаў. Ну а калі Нобелеўскім лаўрэатам стане Уладзімір Някляеў, ці Алесь Разанаў, ці Віктар Жыбуль — радасць мая будзе ніколькі не менш узнёслай і шчырай. Толькі дажыць бы да гэткага свята, хоць адным вокам зірнуць на сонечны золак роднай маёй зямелькі!

Я нядаўна бачыў іх зблізку — заўтрашні і ўчарашні дзень Беларусі. Было гэта на традыцыйным "Чарнобыльскім Шляху", калі па вуліцы годна і шыракаплынна мкнула шэсце ўсмешлівых, прыгожых дзяўчат і хлопцаў, а з-за вуголляў за імі па-воўчаму цікавілі натрэніраваныя амбалы ў чорнай уніформе. Маніфестанты не хавалі сваіх светлых маладых твараў, а тыя, чорнапрывідныя, наглуха засланялі іх куленепрабівальнымі шлемамі. І заўтрашні дзень Бацькаўшчыны мне бачыўся, вядома ж, яснавокім і светлым, а чорныя груганы з дубінкамі ў руках наплывалі жахлівым сном з прызабытага ўжо, сямідзесяцігадовай даўнасці, мінулага.

І я веру, што будучыня наша — вось яна, побач, не чорная і бязмоўная, а жаўрукова вясновая і звонкагалосая, светлая і лагодная, як цёплая вечарына, і спакойнае, чыстае неба над галавой...

Вось у такую Беларусь я веру. Дзеля і ў імя такой Беларусі жыву.

www.svaboda.org

ОФИЦИОЗ

Страшная месть через налоговиков

Заместитель министра по налогам и сборам Александр Дорошенко не может сказать, сколько в Беларуси легальных долларовых миллионеров.

— Не так давно председатель правления ОАО "Приорбанк" Сергей Костюченко публично заявил, что в Беларуси насчитывается "не менее 7—10 тысяч долларовых миллионеров". Недавно Министерство по налогам и сборам подводило итоги совокупного годового декларирования доходов за 2006 год. Интересно, совпадают ли подсчеты Костюченко со статистикой, которую ведет Ваше ведомство? Вы можете сказать, сколько сегодня в Беларуси легальных долларовых миллионеров?

— Есть налоговая тайна. И ту информацию, которой располагают налоговые органы, мы не имеем права разглашать. Если вы обратили внимание, то раньше мы всегда говорили, кто больше всего уплатил налогов и кто получил больший годовой доход. Еще в прошлом году мы эти цифры озвучивали. А в этом году я их обошел.

То, что вы спрашиваете в отношении долларовых миллионеров... Я считаю, что этот вопрос надо задать Костюченко — откуда у него такая информация? Потому что мы, налоговые органы, осуществляем контроль не за количеством миллионеров, а за своевременностью и полнотой уплаты налогов. В меру своих сил и возможностей мы эту работу делаем, и делаем неплохо.

— Есть ли какие-то претензии у налоговых органов к Сергею Гайдукевичу? По достоверной информации он имел отношение к сделкам с иракской нефтью. Если это так, то платил ли Гайдукевич налоги с этих сделок?

— Налоговые органы не интересует, занимался Гайдукевич иракской нефтью или не занимался. Нас интересует вопрос своевременности уплаты налогов. А кто сколько платит — это, опять же, налоговая тайна. *(Надеемся вы понимаете, что стоит за таким обтекаемым ответом. — Ред.)*

— Известно, что некоторые белорусские спортсмены не платят в Беларуси налоги. Пару лет назад по этому поводу даже разгорелся скандал с теннисистом Максимом Мирным. Может, есть какие-то специальные решения или указы, которые освобождают спортсменов от уплаты налогов в Беларуси?

— Никаких специальных льгот для спортсменов у нас нет, — подключилась к разговору начальник главного управления налогообложения физических лиц Министерства по налогам и сборам **Галина РАДЮКЕВИЧ**. — И если они получают доходы за коммерческие игры, то должны платить налоги. Если они выступают за рубежом от имени Республики Беларусь, то такие доходы не облагаются налогом. А со всех доходов, которые они получают за коммерческие игры за пределами Беларуси, выплачивают налоги здесь. Все ли платят — конечно, сказать трудно. Но Мирный платит у нас налоги. Со всех доходов или не со всех — это скажет только сам плательщик. У нас нет возможности проверять, весь доход задекларировал человек или нет. Мы располагаем сведениями о доходах, которые получают наши граждане за пределами Беларуси, только по той информации, которая нам поступает от зарубежных стран в порядке обмена информацией в соответствии с нашими соглашениями. Но рано или поздно мы все-таки можем выявить незадекларированные доходы. Поэтому лучше их не скрывать, а сразу все декларировать. Если придется, например, декларировать дорогостоящие сделки, то эти доходы со временем выплывают...

— Да-да, все доходы рано или поздно становятся явными, — продолжает **Александр ДОРОШЕНКО**. — Мы получаем информацию самыми разными способами. Вплоть до того, что самые близкие люди неплательщиков открывают нам эти семейные тайны после каких-то размолвок. И тогда уже человек платит налог со всеми санкциями.

— То есть к Вам приходят и, например, говорят: "Мой муж не платит налоги"?

— Да. Не только приходят, но и пишут. Много пишут... Бывает всякое в семье... Вот раньше вроде дружно жили, а потом решили насолить, отомстить... Поэтому лучше своевременно платить налоги. Не зря пословица гласит: шило в мешке не утаишь...

Марина КОКТЫШ.

К СВЕДЕНИЮ

По состоянию на 1 мая 2007 года, всего в налоговые органы представили декларации 280.491 человек. Наибольшее количество деклараций представлено жителями Минска — 98 942 декларации, а наименьшее — в Витебской и Могилевской областях.

КСТАТИ

По словам заместителя генпрокурора Беларуси **Николая КУПРИЯНОВА**, за 4 месяца 2007 года было возбуждено 246 уголовных дел за неуплату налогов.

"Уточню, что уголовное дело возбуждается только тогда, когда предприятие либо индивидуальный предприниматель уклонились от уплаты крупной суммы налогов — более 250 базовых величин, — сказал Куприянов в интервью interfax.by. — Остальные привлекаются к административной ответственности".

ЗА КРАТАМІ

Аляксандра Казуліна пазбавілі спаткання з роднымі

Жонка і дочкі экс-кандыдата ў прэзідэнты спадзяюцца, што ў ліпені яны ўсё ж такі пабачаць мужа і бацьку.

— Пасля абеду Казулін прылёг на ложак і заснуў, — расказвае кіраўнік юрыдычнай службы Казуліна Алег Волчак. — А гэта ўжо лічыцца парушэннем унутранага распарадку. Казуліну вынеслі спагнанне, трэцяе за год. Яго маглі пазбавіць спаткання з роднымі, альбо грашовага пераводу, альбо пасылкі. Адміністрацыя калоніі выбрала самае цяжкае пакаранне — пазбавіла Аляксандра Уладзіслававіча чатырохгадзіннай сустрэчы з роднымі.

На мінулым тыдні ў калонію ездзіў адвакат Казуліна Дзмітрый Гарачка. Абаронцу палітык скардзіўся на прыдзіркі з боку адміністрацыі, на ўшчамленне ў правах.

— А як адчувае сябе Казулін?

— Па-ранейшаму ён знаходзіцца на дыетычным харчаванні. Яго хацелі перавесці ў Рэспубліканскі турэмны шпіталь, аднак Казулін адмаўляецца, баіцца правакацый. Спадзяецца, што ў ліпені сустрэнецца з жонкай і дочкамі. Яго пазбавілі кароткачасовага спаткання, але ж засталося яшчэ доўгатэрміновае. Сям'я палітыка збіраецца падаць заяву на імя начальніка калоніі, каб той даў дазвол на сустрэчу.

Ад сябе яшчэ хачу дадаць: паважаныя чытачы "Народнай волі", пішыце лісты Аляксандру Казуліну. Яму патрэбна ваша падтрымка. Адрас калоніі: **211300, Віцебская вобл., Віцебскі раён, пас. Віцьба, ПК-3, 1-ы атрад. Казуліну А.У**.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

АНДЭГРАУНД

За межамі Беларусі ствараецца падполле?

Незвычайная прэс-канферэнцыя адбылася ў польскім сейме. На яе прыйшлі прадстаўнікі ствараемай у Польшчы і Чэхіі новай беларускай маладзёжнай арганізацыі "Маладое адраджэнне" і папрасілі нікога з іх ... не фатаграфаваць.

Як паведамляюць польскія СМІ, на прэс-канферэнцыі ў Варшаве было заяўлена, што ўжо прайшла сустрэча "прадстаўнікоў усіх рэгіёнаў Беларусі, абрана каардынацыйная рада арганізацыі, прынята рашэнне аб правядзенні ў Беларусі першых акцый. Гэта будуць дзве інфармацыйныя кампаніі — аб неабходнасці ўзмацнення незалежнасці Беларусі і аб карысці супрацоўніцтва з НАТО.

Падчас прэс-канферэнцыі было заяўлена, што "Маладое адраджэнне" — гэта "прыкладна 400 гатовых да працы актывістаў", якіх "улада не мае магчымасці кантраляваць".

Лілія ВОРАНАВА.

УВАГА!

Хочаце ў Лондан?

З 1 чэрвеня гэтага года ўсе дакументы, якія патрэбны для атрымання візы ў Англію, павінны прадастаўляцца ў арыгінале (копіі прымацца не будуць). Акрамя таго, дакументы павінны суправаджацца перакладам на англійскую мову (сертыфікацыя перакладу не патрабуецца).

Дарэчы, некалькі дзён таму быў зменшаны кошт візаў у Англію для спартсменаў і артыстаў, якія едуць у гэтую краіну для ўдзелу ў афіцыйных мерапрыемствах, паведамляе сайт пасольства Англіі ў Мінску.

Народная Воля http://www.nv-online.info
22 ЧЭРВЕНЯ 2007 г.

НУ И НУ!

Что не закопали, то украли

В 2004 году под строительство жилых домов в деревнях Замки и Гапоновичи Крупского района "Белагропромбанк" выделил кредит на сумму почти в 300 миллионов (!) белорусских рублей. Дома не построены до сих пор. Где деньги, тоже не известно.

В свое время Замки и Гапоновичи попали в список деревень, где, согласно государственной программе строительства жилья на селе, было запланировано возвести несколько одноквартирных домов. Список был утвержден на специальном заседании Миноблисполкома. Решение подписывал глава области Николай Домашкевич, которого недавно А.Лукашенко освободил от занимаемой должности. Судя по тому, что происходило на Минщине, снимать губернатора было за что.

Вместе с деревнями Замки и Гапоновичи в списке оказалось еще 14 сел Крупского района. В этих населенных пунктах возводить жилые дома было поручено местным строительным организациям, а в Замках и Гапоновичах — столичному предприятию с загадочным названием УП "СЗ".

Как нам стало известно, в УП "СЗ" работал сын председателя Комитета по архитектуре, градостроительству и землеустройству Миноблисполкома Михаил Ковалевский. Фирма занималась строительством и отделочными работами, а в начале 2000-х годов освоила производство каркасных стен. Современный метод позволял в короткие сроки возводить жилые дома. По некоторым данным, ознакомиться с производством в январе 2004 года на предприятие приезжал лично Николай Домашкевич. Совпадение это или нет, но спустя четыре месяца после этого визита и появилось решение Миноблисполкома о строительстве в деревнях Замки и Гапоновичи жилых домов силами УП "СЗ". В деревне Замки планировалось построить пять одноквартирных жилых домов, в деревне Гапоновичи — десять.

Местные жители рассказывают, что из столицы на стройку в деревню Замки не приехал ни один человек. В местной газете появилось объявление, что фирма набирает рабочих для выполнения строительных работ. Первые котлованы под фундаменты будущих домов в д.Замки появились в начале июня 2004 года. К сентябрю того же года УП "СЗ" давало обязательство закончить строительство. В деревне Гапоновичи эти сроки отнесли на конец 2004 года. Тогда же минская фирма получила более 210 миллионов белорусских рублей на строительство жилых домов в д.Замки и более 65 миллионов на строительство домов в д.Гапоновичи. Кредиты в банках выдавались местным организациям — ОАО "Кленовичи" и ОАО "Крупский райагросервис". Те, в свою очередь, перечисляли рублевые миллионы столичному "СЗ".

Время шло, и новостройки на селе превратились в долгострой. И если в д.Замки строители все-таки возвели пять каркасных домиков и даже накрыли их крышами и вставили окна, то в Гапоновичах строительство забуксовало. Там и сегодня вместо обещанного жилья чернеют на пустыре каркасы, правда, накрытые крышами. Дожди, снег, ветер разрушают недостроенные домики. Специалисты говорят, что нет смысла крепить стены на ветхие и полусгнившие каркасы. Они уже в таком состоянии, что просто могут не выдержать нагрузки. Недостроенные дома надо сносить. И на их месте возводить новые. Государственную программу строительства жилья на селе никто ведь не отменял...

Три года в Крупском районе на виду у всех, говоря словами А.Лукашенко, разворовывалось народное добро, и никому не было до этого дела. На объектах и в Гапоновичах, и в Замках даже не было сторожевой охраны. Стройматериалы тащили все, кто хотел...

Тревогу забил директор ОАО "Кленовичи" А.Ганчар: кредиты-то получала его организация. В 2006 году он отправил официальные обращения в местную и областную прокуратуры, в КГБ по Минской области. Текст в каждом случае был практически один и тот же — проверить целевое использование неотработанных средств УП "СЗ" по строительству пяти домиков в деревне Замки. Однако по неизвестным причинам правоохранительные организации вяло реагировали на обращение Ганчара.

Правда, в суд руководству столичного УП "СЗ" все же пришлось идти. В 2007 году дело против них в Хозяйственном суде Минской области инициировала прокуратура Крупского района в интересах акционерного общества "Крупский райагросервис" — организации, которая брала кредиты под строительство домиков в Гапоновичах. Суд обязал "СЗ" вернуть "Райагросервису" более 25 миллионов белорусских рублей.

А что с остальными миллионами, выданными на строительство жилья?..

Как нам стало известно, правоохранительные органы сейчас проводят проверку, решается вопрос о возбуждении уголовного дела. Якобы в ходе этой проверки было установлено, что почти 50 миллионов белорусских рублей минское УП "СЗ" просто похитило. Часть денег предприимчивые столичные фирмачи перечислили предприятиям-однодневкам якобы на закупку стройматериалов, а "Белагропромбанку" предъявляли фиктивные документы-отчеты об использовании денег. Более того, якобы УП "СЗ" еще до истории со строительством жилых домов в Крупском районе было уличено в легализации доходов, полученных незаконным путем. И что самое любопытное, по некоторым данным, сегодня на УП "СЗ" трудится только один (!) человек. Фирма собирается подать документы на ликвидацию вследствие признания себя банкротом.

А местные жители тем временем поглядывают на недостроенные домики и вздыхают. Никто не верит, что власти найдут и накажут тех, кто так расточительно обошелся с государственным кредитом...

К слову

Один из руководителей Крупского райисполкома скоро предстанет перед судом. На начало июля запланировано слушание дела в суде Центрального района Минска в отношении первого заместителя председателя Крупского райисполкома Владимира Синяка. Обвинения, предъявленные чиновнику, очень серьезные — злоупотребление служебными полномочиями, а также покушение на получение взятки. Ему грозит срок лишения свободы от 8 до 15 лет. Правда, неизвестно, будет ли в ходе судебных заседаний слушаться вопрос и о строительстве жилья в деревнях Замки и Гапоновичи. Ведь в райисполкоме Владимир Синяк отвечал как раз таки за сферу экономики и строительства. И уж кому-кому, а ему должно было быть известно, как выполняется программа строительства жилья на селе в конкретных деревнях его района — Замки и Гапоновочи.

К слову, задержали Синяка в Минске, в одной из элитных гостиниц при попытке получения взятки в размере 5300 долларов. Причем это была лишь часть денег, которые вымогал чиновник за оказание услуги предпринимателю. Синяк обещал благоприятно решить вопрос по продаже недостроенного завода керамических изделий, расположенного в Крупском районе.

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ.

Крупский район.

Загінуў Андрэй Савін

У Чэлябінску трагічна загінуў 21-гадовы форвард мінскай хакейнай каманды "Юнацтва" Аляксей Савін.

Паводле звестак расійскіх СМІ, трагедыя адбылася вечарам 18 чэрвеня. Хакеіста, які катаўся на веласіпедзе, насмерць збіў аўтамабіль. На днях Савін павінен быў вярнуцца ў Мінск і пачаць трэніроўкі ў складзе свайго клуба.

На думку спецыялістаў, Андрэй Савін быў адным з найбольш перспектыўных ігракоў. Ён выступаў у маладзёжнай зборнай краіны, а на чэмпіянаце свету па хакеі ў 2006 годзе ў Рызе здолеў замацавацца ў складзе першай зборнай каманды. У мінулым сезоне, нягледзячы на перанесеную цяжкую аперацыю на калене, Савін быў названы адным з лепшых снайпераў плей-оф адкрытага чэмпіянату Беларусі.

Марына НОСАВА.

Першы дагавор сурагатнага мацярынства

Афіцыйнае заключэнне такога дагавора стала магчымым пасля ўвядзення ў Кодэкс аб шлюбе і сям'і спецыяльнага артыкула "Сурагатнае мацярынства". Сума здзелкі не агалошваецца.

Згодна з беларускім заканадаўствам, цяпер можна заключыць дагавор паміж сурагатнай і генетычнай маці (альбо мужам і жонкай), у якім агаворваецца шэраг умоў — ад медыцынскай установы, якая будзе назіраць за цяжарнай жанчынай, да ўмоў пражывання і аплаты выдаткаў на яе паўсядзённыя расходы (ежа, лекі і г.д.). Акрамя таго, дагавор устанаўлівае абавязак сурагатнай маці аддаць дзіця, а генетычных бацькоў — прыняць яго. Устанаўліваюцца і тэрміны такой перадачы, якія, дарэчы, не залежаць ад таго, ці здаровым народзіцца дзіця.

Ці прыжывецца ў Беларусі сурагатнае мацярынства — пакажа час.

Паліна БАРАВІКОВА.

Трэцім будзеш?

Грамадска-палітычны рух "За годную будучыню Кіргізіі", якім кіруе былы прэм'ер-міністр гэтай краіны Фелікс Кулаў, падаў у Мінюст пакет дакументаў для рэгістрацыі ініцыятыўнай групы па правядзенні рэферэндуму аб стварэнні міждзяржаўнага саюза Кіргізіі, Расіі і Беларусі.

Прадстаўнік пастаяннага камітэта Саюзнай дзяржавы Іван Макушок пракаментаваў ініцыятыву так: "Падобныя дзеянні, на наш погляд, абсалютна законныя, і мы вітаем іх".

Афіцыйныя асобы Беларусі і Расіі пакуль ніяк не каментавалі кіргізскую ініцыятыву.

ПАЛІТКУХНЯ

Ці легалізуе Мінюст рух «За свабоду!»?

Аляксандр Мілінкевіч падаў у Міністэрства юстыцыі Беларусі дакументы на рэгістрацыю рэспубліканскага грамадскага аб'яднання "Рух "За Свабоду!".

"Мы вызначылі пяць галоўных кірункаў нашай дзейнасці — гэта абарона правоў чалавека, пабудова грамадзянскай супольнасці, забеспячэнне незалежнасці і суверэнітэту, правядзенне свабодных і дэмакратычных выбараў, а таксама еўрапейскі вектар развіцця нашага грамадства", — цытуе А.Мілінкевіча яго прэс-служба.

Паводле слоў палітыка, *"рэгістрацыя грамадскага аб'яднання "Рух "За Свабоду!" з'яўляецца адным з індыкатараў дэмакратызацыі сённяшняга аўтарытарнага рэжыму". "На такой пазіцыі стаяць і еўрапейскія палітыкі. Сітуацыя са свабодай асацыяцый у нашай краіне за апошні час значна пагоршылася. За апошнія тры гады было ліквідавана больш за 200 недзяржаўных грамадскіх аб'яднанняў і не зарэгістравана ніводнага, якое не было б прамым або ўскосным чынам звязана з дзяржавай",* — зазначае экс-кандыдат у прэзідэнты Беларусі.

Нагадаем, што ўпершыню аб стварэнні шырокага грамадзянскага руху "За Свабоду!" А.Мілінкевіч заявіў у 2006 годзе напярэдадні Дня Волі, які адзначаецца 25 сакавіка. У ліку першачарговых задач руху ўказваліся: прадастаўленне рэпрэсаваным студэнтам магчымасці працягваць адукацыю за мяжой, стварэнне сістэмы распаўсюджвання аб'ектыўнай інфармацыі, а таксама ажыццяўленне мер, што дазволілі б правесці ў краіне свабодныя дэмакратычныя выбары.

Устаноўчы сход рэспубліканскага праваабарончага грамадскага аб'яднання "Рух "За Свабоду!" адбыўся ў Гродне 20 мая. Старшынёй аб'яднання абраны Аляксандр Мілінкевіч. Яго намеснікамі сталі Юрась Губарэвіч і Віктар Карнієнка.

Ул.інф.

АДРЕСНАЯ ПОМОЩЬ

Вдова Василия Шолодонова написала письмо А.Лукашенко.

И получила ежемесячную надбавку к пенсии

11 июня премьер-министр Беларуси Сергей Сидорский подписал постановление Совмина "Об установлении надбавки к пенсии М.В.Шолодоновой".

Совет министров решил "установить Марии Шолодоновой, вдове бывшего заместителя председателя Верховного Совета Белорусской ССР, генпрокурора Республики Беларусь Шолодонова Василия Ивановича, ежемесячную надбавку к пенсии в размере 300 процентов минимального размера пенсии по возрасту".

К сведению: минимальный размер пенсии по возрасту в Беларуси сегодня составляет **134 тысячи 790 рублей.**

Финансирование выплаты надбавки будет осуществляться за счет средств республиканского бюджета.

"Раньше я получала 340 тысяч белорусских рублей, — говорит Мария Васильевна. — У нас квартира четырехкомнатная, сигнализация, да все остальное — считайте, двести тысяч надо заплатить. На квартплату еще хватает, а на лекарства — уже нет. А я ведь болею — у меня первая группа инвалидности. Мне посоветовали написать письмо президенту. И я сразу после смерти Василия Ивановича написала. Говорили, что еще Бородин написал прошение. Уже три месяца прошло, теперь вот решили...

Я медик, но уже двенадцатый год не работаю. Мне еще 50 лет не было, как я серьезно заболела. Завтра вот опять в Боровляны ложусь...

Знаете, и эта надбавка — очень хорошо. Так получилось, что у нас и дача полностью сгорела...

Сын мне, конечно, помогает, но так получилось, что мы недавно купили ему квартиру. И он все свои сбережения вложил в эту покупку. Он три года работал по линии МИДа в Германии, в Бонне. И отец сказал ему: "Приедешь — я тебе помогу". И вот как получилось...

Через две недели должна приехать и дочка — она в Швеции живет. Она закончила тут два учебных заведения, потом вышла замуж. В августе уже 12 лет будет, как она там живет. Сейчас она временно не работает, получает пособие.

Пускай бы и дача, и все сгорело — лишь бы Василий Иванович был жив. Я за ним всю жизнь как за каменной стеной жила. А теперь так страшно без него..."

ВЗГЛЯД СО СТОРОНЫ

Председатель Верховного Совета Республики Беларусь в 1991-1994 годах **Станислав Шушкевич** *получает самую маленькую пенсию в стране. Однако он считает, что* **Сергей Сидорский** *принял правильное решение по поводу выплаты надбавки к пенсии вдовы Шолодонова.*

— Я считаю, что Сидорский принял правильное решение, — *высказывает свое мнение Станислав Станиславович.* — Несмотря на то, что я к Шолодонову относился не лучшим образом, здесь, мне кажется, все логично и прилично. Это хороший жест поддержки, пусть его вдове хоть немного легче будет.

Что касается моей пенсии, то я уже не раз говорил: это месть...

А для того, чтобы все пенсионеры получали достойные пенсии, нужно менять экономическую систему на более прогрессивную.

Бывший министр труда **Александр Соснов** *считает, что подобными постановлениями белорусская власть поддерживает тех, кто идет к ней на поклон.*

— Для страны, в которой закон не решает никаких проблем, подобное постановление вполне нормально, — *говорит Александр Викторович.* — Для цивилизованного государства это, конечно, нонсенс. В Беларуси много инвалидов первой группы. И далеко не все из них получают такую надбавку к пенсии. Но... Как говорится, за что люди боролись, на то и напоролись. Теперь пусть живут, как заслуживают.

Инвалид второй группы **Станислав Тихонов** *говорит, что ему пенсии не хватает, однако выпрашивать надбавку он не желает.*

— У меня нет одной ноги, диабет и прочее, — *рассказывает Станислав Адамович.* — Я кандидат наук, заведовал кафедрой, лет двадцать заведовал лабораторией... Моя пенсия примерно 330 рублей. Ну кому этих денег хватит на жизнь? Но писать письмо А.Лукашенко я не буду — у меня к этому человеку какая-то патологическая неприязнь... Моя жена получает 270, вместе у нас получается 600 тысяч. Так и живем...

Елизавета Козловская, *жена инвалида первой группы* **Иосифа Козловского,** *говорит, что без помощи детей на одну пенсию выжить крайне тяжело.*

— Мой муж совершенно ослеп, сейчас он получает 414 тысяч, — *вздыхает Елизавета Васильевна.* — С натяжкой этой пенсии хватает на нормальную еду и квартплату. Если нужно купить, например, что-то из одежды, то помогают дети — без них не смогли бы. Мне даже не приходила такая мысль — написать президенту. Я думала, что если государство дает нам именно такую пенсию, значит, ее уже нельзя увеличить. Но если бы нам помогли, то я бы тысячу раз сказала спасибо и даже сходила в церковь и помолилась бы за людей, которые примут решение о надбавке к пенсии...

Инвалид первой группы **Клавдия Ефремова** *не верит, что ей увеличат пенсию, если она напишет письмо Лукашенко. Клавдия Адамовна живет одна. Муж и старший сын умерли. А младшего сына, который 19 лет отсидел в тюрьме, недавно снова отправили за решетку.*

— Я живу совсем одна, помочь мне некому, — *говорит Клавдия Адамовна.* — Я получаю около 400 тысяч белорусских рублей, но этих денег мне не хватает. Хорошо, что у меня первая группа — лекарства бесплатные. А бывает, что-то приходится покупать и за свои деньги.

Я не верю, что, если напишу письмо на имя Лукашенко, мне повысят пенсию. Обещали в этом году поднять пенсию, но пока не добавили ни копейки. А мне сейчас и передачу сыну надо готовить. Я и так иной раз впроголодь живу... Сейчас ложусь в госпиталь — там хоть кормить будут три раза в день...

Марина КОКТЫШ.

АФІЦЫЙНА

З 1 верасня будуць павялічаны заробкі некаторых катэгорый медыкаў

Аляксандр Лукашэнка падпісаў указ №273 "Аб павышэнні заработнай платы асобным катэгорыям маладых спецыялістаў"

Як паведаміла прэс-служба кіраўніка дзяржавы, павышэнне аплаты працы прадугледжана таленавітай моладзі, а таксама маладым спецыялістам з вышэйшай медыцынскай (фармацэўтычнай) адукацыяй, якія працуюць у дзяржаўных арганізацыях аховы здароўя, фінансуемых з бюджэту.

На 15% павялічваецца заработная плата маладым спецыялістам, якія атрымлівалі ў перыяд навучання заахвочванні спецыяльных фондаў прэзідэнта па сацыяльнай падтрымцы адораных навучэнцаў і студэнтаў, а таксама па падтрымцы таленавітай моладзі, і прынятым на працу па накіраванні ўстаноў адукацыі ў арганізацыі, што фінансуюцца з бюджэту.

Маладым спецыялістам з вышэйшай медыцынскай (фармацэўтычнай) адукацыяй, якія працуюць у дзяржаўных арганізацыях аховы здароўя (пасля праходжання стажыроўкі), будуць ажыццяўляцца штомесячныя даплаты ў памеры адной тарыфнай стаўкі першага разраду, устаноўленай урадам для аплаты працы работнікаў дзяржаўных арганізацый, якія фінансуюцца з бюджэту і карыстаюцца дзяржаўнымі датацыямі. Такія даплаты будуць рабіцца на працягу двух гадоў з моманту заключэння маладым спецыялістам працоўнага дагавора.

Даплаты распаўсюджваюцца на ўсіх урачоў і правізараў, накіраваных на працу ў дзяржаўныя арганізацыі пасля атрымання вышэйшай адукацыі як за кошт сродкаў бюджэту, так і за кошт іншых крыніц (уласных сродкаў арганізацый або сродкаў па дагаворы з юрыдычнымі асобамі). Указ уступае ў сілу 1 верасня.

Ул.інф.

ЗАМЕСТ КАМЕНТАРЫЯ

Напярэдадні Дня медыка А.Лукашэнка падпісаў загад "Аб павышэнні заработнай платы асобным катэгорыям маладых спецыялістаў". "Радасная навіна" тычыцца маладых медыкаў і фармацэўтаў. Каб павысіць ім заробкі ажно на... 65.000 беларускіх рублёў, спатрэбілася цэлая кампанія: прапанова Міністэрства аховы здароўя, падрыхтоўка ўказа Адміністрацыяй прэзідэнта і — нарэшце — яго падпісанне А.Лукашэнкам.

Аднак не чуваць нешта радасных воклічаў новаспечаных урачоў і фармацэўтаў.

У мінулым годзе дачка маёй знаёмай скончыла Мінскі медыцынскі універсітэт. Ёй пашчасціла, па размеркаванні яна засталася працаваць у Мінску — горадзе, дзе нарадзілася, скончыла школу, дзе жывуць яе бацькі і муж. Дзяўчына пайшла працаваць у паліклініку афтальмолагам. Аклад, які яна атрымала, не паверыце — 206 тысяч (!) беларускіх рублёў. У маладога спецыяліста аклад і ёсць яго заробак, бо ўчарашні выпускнік ВНУ не мае катэгорыі, працоўнага стажу, усіх тых заслуг, за якія даюцца даплаты да акладаў.

Якой будзе зарплата маёй знаёмай з 1 верасня? 271 тысяча рублёў! І так — два гады. А потым, трэба разумець, калі дзяўчына ўжо не будзе лічыцца маладым спецыялістам, 65 тысяч у яе адбяруць. А доктар кожны дзень ходзіць на працу, вядзе прыём пацыентаў, адказвае за іх здароўе! Але ж краіна вырашыла, што кошт яго працы не дацягвае і да 150 долараў... Здзек, ды і толькі!

Ва ўказе ўзгадваецца яшчэ адна катэгорыя маладых спецыялістаў, якім павысяць заробкі, — намінанты спецыяльных фондаў прэзідэнта па сацыяльнай падтрымцы таленавітай моладзі. Калі ў свой час малады спецыяліст атрымліваў стыпендыю з прэзідэнцкага фонду, то зараз будзе мець і зарплату крыху большую, чым астатнія. Падлічыць гэтую розніцу складана, бо студэнты — стыпендыяты прэзідэнцкіх фондаў навучаліся ў розных ВНУ, а значыць, атрымалі розныя спецыяльнасці і, адпаведна, маюць сёння розныя заробкі. Хочацца спадзявацца, што яны ўсе, а не выбарачна, трапяць у спіс тых, каму з 1 верасня пачнуць плаціць зарплату на 15 працэнтаў болей. На жаль, ёсць прыклады дзіўнай выбарачнасці дзеяння ініцыятыў прэзідэнта.

У часы навучання ў БДУ пляменніца майго мужа выйграла конкурс творчых прац і пэўны час атрымлівала стыпендыю са спецыяльных фондаў прэзідэнта па сацыяльнай падтрымцы адораных студэнтаў і навучэнцаў. Дзяўчына была ўнесена ў банк даных таленавітай моладзі. Яна скончыла універсітэт, выйшла замуж, нарадзіла дзіця і даведалася, што мае льготу на будаўніцтва жылля — прэзідэнцкім стыпендыятам, калі яны стварылі сям'ю, трэба не 10 гадоў стаяць у чарзе, каб атрымаць крэдыт на будаўніцтва кватэры, а толькі тры. Дзяўчына сабрала ўсе неабходныя дакументы і аднесла іх у ЖЭС. Адказу не было доўга. Яна не вытрымала і пайшла даведацца, у чым справа. Ёй патлумачылі, што яе дакументы ЖЭС пераслаў у Міністэрства адукацыі, а адтуль прыйшоў адказ, што яна не падпадае пад указ аб ільготнай чарзе на будаўніцтва жылля для маладых сем'яў, адзін з членаў якіх быў занесены ў банк даных таленавітай моладзі Беларусі. Яна, канешне, запатрабавала пісьмовы адказ. Аднак да гэтай пары яго не атрымала...

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

АД ВАРОТ ПАВАРОТ

Байдачнага адставілі

54-гадовы Анатоль Байдачны адпраўлены ў адстаўку з пасады галоўнага трэнера футбольнага клуба вышэйшай лігі "Дарыда" (Ждановічы). Адначасова вызвалены ад сваіх пасад яго памочнікі Міхаіл Мархель, Андрэй Сацункевіч і Рыгор Есавуленка (першыя два — вядомыя ў мінулым футбалісты мінскага "Дынама").

Выконваць абавязкі галоўнага трэнера прызначаны Вадзім Бразоўскі, дапамагаць якому будзе Аляксандр Разін, паведамляе афіцыйны сайт клуба.

Пасля васьмі тураў чэмпіянату "Дарыда" з 8 ачкамі займае 12-е месца сярод 14 каманд.

Са жніўня 2003 года па снежань 2005 года А.Байдачны ўзначальваў нацыянальную зборную краіны. Пад яго кіраўніцтвам каманда правяла 22 матчы, у якіх атрымала 10 перамог, 4 разы згуляла ўнічыю і зведала 8 паражэнняў. У адборачным туры чэмпіянату свету-2006 зборная ў 10 матчах набрала 10 ачкоў з 30 і заняла пятае месца сярод шасці каманд у сваёй адборачнай групе.

Што ж тычыцца прычын адстаўкі ад трэнерства "Дарыдай", то кіраўнік каманды Уладзімір Дзялендзік паведаміў наступнае: "Байдачны разваліў каманду".

Дзмітрый УЛАСАЎ.

Народная Воля http://www.nv-online.info
22 ЧЭРВЕНЯ 2007 г.

БЛІЦ

Улада ўжо рыхтуецца да наступных парламенцкіх выбараў. Пачаліся арганізацыйныя нарады ў Цэнтрвыбаркаме, па ўсёй краіне ідзе стварэнне структур грамадскага аб'яднання "Белая Русь", члены якой, па адной з версій, павінны стаць як кандыдатамі ў дэпутаты, так і назіральнікамі, членамі выбарчых камісій. Як рыхтуецца да выбараў дэмакратычны блок? Ці будуць рабіцца нейкія захады, каб з рытуальнай выбарчая кампанія ператварылася ў сапраўдную?

Гэтыя пытанні надзвычай цікавяць грамадства. Таму мы вырашылі спытаць у палітыкаў:

Ці будзеце Вы балатавацца на чарговых выбарах у Палату прадстаўнікоў? Калі так, то якіх канкрэтных дзеянняў можна чакаць ад Вас у бліжэйшы час?

Мікола СТАТКЕВІЧ, старшыня аргкамітэта па стварэнні Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Народная Грамада):

— Бліжэйшым часам усёй апазіцыі варта змагацца за тое, каб былі ўнесены змены ў Выбарчы кодэкс, якія прадугледжвалі б хаця б нейкае падабенства да выбараў, а не рытуал з загадзя вызначанымі вынікамі. Гэта магчыма толькі праз вулічны ціск пры спалучэнні з ціскам вонкавым: з заканчэннем расійскай "халявы" ўлада цяпер баіцца не толькі не атрымаць новыя прэферэнцыі, але і згубіць наяўныя.

Што датычыць мяне асабіста, то ў мяне толькі 29 ліпеня заканчваецца ўмоўнадатэрміновае вызваленне, пасля чаго на працягу двух гадоў я не маю права ўдзельнічаць у выбарах.

Сяргей КАЛЯКІН, першы сакратар ЦК Партыі камуністаў Беларускай:

— Канчаткова пытанне яшчэ не вырашана; магчыма — так, магчыма — не. Гэта залежыць ад многіх фактараў: ці будуць выбары ўвогуле, у якіх умовах яны будуць праходзіць, якое рашэнне наконт выбараў прыме партыя і, зразумела, Аб'яднаныя дэмакратычныя сілы? Гэтае пытанне вельмі хутка будзе вырашана; думаю, гэта справа 10—15 дзён.

Калі казаць пра падрыхтоўку да кампаніі, то ўся дзейнасць палітыка — гэта ёсць падрыхтоўка да выбараў. Тое, што я рабіў, што я раблю як палітык, — усё гэта і ёсць падрыхтоўка да парламенцкіх выбараў. А нейкіх надзвычайных хадоў ад палітыка чакаць не трэба.

Анатоль ЛЯЎКОВІЧ, выканаўца абавязкаў старшыні Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Грамада):

— Як загадае партыя. Для мяне ў любым выпадку гэта будзе палітычная кампанія. Зразумела, на штурм "палаткі" ісці не варта, бо туды ўсе будуць не выбірацца, а прызначацца па спісах. Таму выбары ў Палату прадстаўнікоў — гэта палітычная кампанія, якую трэба выкарыстоўваць, каб донесці да людзей пазіцыю Аб'яднаных дэмакратычных сіл.

Калі ж узяць нашу партыю, то мы ўжо пачалі падрыхтоўку да выбараў: рыхтуюцца спісы патэнцыйных кандыдатаў, фарміруюцца іхнія каманды. Брэсцкая абласная арганізацыя партыі працуе ў сваіх акругах перманентна. 23 чэрвеня ў нас пройдзе пасяджэнне Цэнтральнага камітэта, на якім мы вызначымся дакладней з падрыхтоўкай да выбараў.

Што да пазіцыі Аб'яднаных дэмакратычных сіл, то магу сказаць: у палітычнай кампаніі партыі — сябры АДС удзельнічаць будуць. Асабіста я буду прапаноўваць да 7 верасня вызначыцца са спісамі кандыдатаў, таму што, на маё меркаванне, вельмі верагодна, што выбары пройдуць датэрмінова. Справа ў тым, што пагаршэнне эканамічнай сітуацыі, адмена льготаў, безумоўна, адаб'юцца на сацыяльнай і палітычнай сітуацыі, таму ўладзе і выгадней праводзіць выбары раней за прызначаны тэрмін.

А мы са свайго боку будзем дамагацца, каб датэрмінова прайшлі не толькі парламенцкія выбары, але і прэзідэнцкія. Мы за тое, каб сумясціць абедзве кампаніі.

Вінцук ВЯЧОРКА, старшыня Партыі БНФ:

— Партыя БНФ будзе ўдзельнічаць у выбарах як у палітычнай кампаніі, у інфармацыйнай, мабілізацыйнай кампаніі. Мы разглядаем выбары як непазбежнае абвастрэнне палітычных супярэчнасцяў, і менавіта ад нашай працы ў бліжэйшы год залежыць, ці ператворыцца палітычная кампанія пад назвай "выбары" непасрэдна ў выбарчы працэс.

Георгій ГЛЕБУСЬ.

ДИСКУССИЯ

КДС: между глупостями и мудростью

За Союз все ответим...

Участники предыдущего Конгресса демократических сил, должно быть, помнят этот инцидент.

На трибуне — представитель незарегистрированного "Молодого Фронта". Он призывает к единству сторонников перемен, к выборам единого кандидата демократических сил на президентских выборах. Заявляет о поддержке "молодофронтовцами" любого единого кандидата, избранного Конгрессом. Но тут же делает оговорку: "Кроме коммуниста".

Выступление, в итоге, вышло политически глупым. Оно показало, что данный представитель "Молодого фронта", проведя, считай, половину своей недолгой еще политической жизни на различных заседаниях объединенных демократических сил, так и не усвоил ключевого принципа коалиционной работы: откладываем на потом имеющиеся идеологические разногласия, складываем усилия вокруг того, что нас объединяет.

Тогда, в октябре 2005 года, эту истину на Конгрессе популярно разъяснил лидер Белорусской социал-демократической Громады Станислав Шушкевич. Это было политически мудрое выступление. Станислав Станиславович предупредил об опасности раскола ОДС, о недопустимости междоусобной войны в коалиции. И заявил, что БСДГ будет поддерживать любого кандидата в президенты, избранного Конгрессом, невзирая на его партийную принадлежность.

Шушкевич сорвал заслуженные аплодисменты. Представители "Молодого фронта" публично дезавуировали заявление своего незадачливого коллеги. Инцидент был исчерпан.

Хочу подчеркнуть: мудрость опытного политика проявилась не только в знании непреложных истин коалиционной работы, но и в том, что он не стал отождествлять позицию конкретного представителя МФ с позицией всей организации.

Хочу признаться: я не понимаю, что произошло со Станиславом Станиславовичем за истекшие полтора года. 7 июня он поведал в "Народнай воле" об инциденте, имевшем место на состоявшемся 26—27 мая очередном КДС. Якобы кто-то из делегатов-коммунистов сказал ему: "Ты еще нам ответишь за то, что Советский Союз развалил".

Вообще-то, публичному политику следует быть готовым к тому, что его деятельность может подвергаться оценкам с разных, не только приятных, сторон. Но из этого инцидента С.Шушкевич делает глубокомысленный политический вывод: ПКБ только прикрывается демократической маской, только делает вид, что выступает за независимую Беларусь. Короче: лицемерит и криводушничает. При этом Шушкевич образца 2007 года, в отличие от Шушкевича года 2005-го, спекулирует обобщением, отождествляет высказывание одного (или нескольких — из статьи это не совсем понятно) человека с позицией всей ПКБ.

Мы не пойдем этим сомнительным путем. Мы не будем коллекционировать отдельные высказывания отдельных членов БСДГ и строить глубокомысленные выводы на том, что эти высказывания не всегда соответствуют официальной платформе партии.

Лучше признаем, что в ПКБ, как и в МФ, как и в БСДГ, как и в незарегистрированном "Молодом фронте", есть чудаки, которые до сих пор не поняли, что их партии и организации работают в составе коалиции. И тут одно из двух: если ты хочешь разрушения коалиции — подогревай идеологические разногласия (таковые у ее участников есть всегда, иначе бы они были членами одной партии); желаешь укрепления коалиции — ищи точки соприкосновения политических интересов и тактических задач.

Выступление представителя МФ на предыдущем Конгрессе было публичным, и я мог бы напомнить его имя-фамилию. Не делаю это только потому, что человек сегодня находится в ситуации, оказаться в которой не пожелаешь никому, тем более — партнеру по ОДС.

Угроза в адрес С.Шушкевича носила кулуарный характер, и я не знаю, кто ее автор. Тем не менее, рискуя нарваться на сатисфакцию со стороны неизвестного мне коллеги-однопартийца, публично говорю, что считаю его выходку глупой и вредной. По двум основаниям.

О первом немного уже сказано: поскольку ПКБ выступает за укрепление объединенных демократических сил и кровно заинтересована в этом укреплении, со стороны членов нашей партии не должны исходить высказывания и действия, способные навредить сотрудничеству субъектов коалиции. Этот тезис, как мне кажется, полностью "ложится" на требование Программы ПКБ, обязывающее парторганизации и коммунистов (цитирую) *"взаимодействовать с партиями и организациями, стремящимися демократизировать нынешнюю политическую систему"*.

Второе основание лично для меня более принципиально. Я считаю большой теоретической ошибкой приписывать развал СССР конкретным личностям — Горбачеву, Ельцину, Кравчуку, Шушкевичу, даже Рейгану с Бушем-старшим. Советский строй рухнул не в Беловежской пуще. Это произошло раньше — когда стало явью поражение мировой социалистической системы в экономическом соревновании с основным конкурентом. Будем исторически честны: при всех своих выдающихся социально-экономических достижениях СССР так и не смог догнать ведущие капиталистические государства по уровню производительности труда. Причины этого обстоятельства изложены в Программе ПКБ (обойдусь здесь без цитат), и для нашей партии очень важно было сказать это, чтобы в дальнейшем мы не прикрывали стратегические ошибки КПСС легкомысленными ссылками на того же Шушкевича.

Так что Станислав Станиславович зря драматизирует инцидент, произошедший с ним на Конгрессе. Политические оценки развалу Советского Союза дали все, кто хотел это сделать. Время для юридических оценок, по-видимому, безвозвратно ушло. В самостоятельной Беларуси выросло уже новое поколение. Все политические партии, включая ПКБ, стоят на позиции сохранения государственного суверенитета. И если поколению нынешних белорусских политиков и придется ответить за развал Союза, то это может быть совсем другой Союз — объединенные демократические силы, призванные консолидировать сторонников перемен.

К сожалению, такая опасность есть. И она будет возрастать, если субъекты ОДС станут демонизировать разногласия по вопросам стратегии развития страны и нарушать принятые на себя тактические обязательства...

О пользе чтения и счета

Одновременно хочу заступиться за своего неведомого коллегу-однопартийца. Иначе у читателя сложится впечатление, что тот ни с того ни с сего взял да и обрушился с гневными словами на лидера БСДГ. А гнев-то был вполне мотивированным.

Шушкевич посвятил анализу этого мотива целый раздел своей статьи, озаглавив его "Што ж выклікала камуністычны гнеў?". Ответ дан почти честный.

Автор напоминает, что перед Конгрессом были проведены региональные собрания делегатов по областям и в г.Минске, в ходе которых тайным голосованием были решены основные спорные вопросы повестки дня: о принципах руководства ОДС и о проектах выносимых на Конгресс документов.

Автор, правда, не напомнил читателям, что решение о проведении региональных собраний принималось членами Политсовета ОДС 12 апреля 2007 года в Вильнюсе, где проходило большое совещание демократического актива Беларуси. Члены Политсовета заседали несколько часов. Мы, участники совещания, ждали компромиссного решения, позволяющего провести Конгресс в кратчайшие сроки, с большой тревогой. Мы все испытали чувство облегчения, когда лидеры ОДС озвучили компромисс: как решат региональные собрания, так тому и быть! Помню, что именно С.Шушкевич развеял последние сомнения: "Мы все выполним волю региональных собраний!"

Выполнили не все. С самого начала Конгресса сторонники Александра Милинкевича попытались провести ревизию этих решений. Сначала пошли предложения по изменению повестки дня, потом появился альтернативный вариант Стратегии, в конце — попытки замены института сопредседателей Политсовета постом лидера ОДС. Станислав Шушкевич играл в этом процессе не последнюю роль. У многих делегатов, включая членов ПКБ, сложилось мнение, что он тем самым нарушает взятое на себя в Вильнюсе обязательство. И для этого мнения были основания.

Тут-то на него и обрушился "камуністычны гнеў". Выразить его, конечно, можно было в другой форме, о чем уже говорилось. Но выразить можно было...

Автор пишет, что в бюллетене для тайного голосования участникам региональных собраний были предложены два варианта управления ОДС: с председателем Политсовета А.Милинкевичем или с пятью сопредседателями — В.Вечоркой, С.Калякиным, А.Лебедько, А.Левковичем, А.Милинкевичем. Здесь С.Шушкевич идет на прямой подлог. Любой, утрудивший себя перечитать бюллетень, предлагавшийся участникам региональных собраний для тайного голосования, увидит: в первой альтернативе речь шла просто о председателе Политсовета, без указания конкретной фамилии.

Но сторонники А.Милинкевича так часто твердили миру, что единым лидером ОДС может и должен быть только их протеже, что сами оказались в плену этого заклинания. На самом деле А.Милинкевич на нынешнем Конгрессе не мог стать председателем Политсовета ни при каких обстоятельствах! Для понимания этого достаточно решить простейшую арифметическую задачку. Давайте сравним количество делегатов, поддержавших на региональных собраниях идею единоличного лидерства, с количеством их оппонентов, поддержавших предложение о коллективном руководстве коалицией, исходившее от Партии коммунистов Белорусской, Объединенной гражданской партии, Белорусской социал-демократической партии (Громада), Белорусской партии женщин "Надежда", Оргкомитета по созданию Белорусской партии трудящихся. Не учтенные в задачке представители Партии БНФ и беспартийные делегаты не могли существенно повлиять на общий расклад сил, так как среди них были сторонники обеих точек зрения.

К счастью для бывшего единого кандидата в президенты, региональные собрания отклонили идею избрания на КДС единого лидера. Это было мудрое решение в целях сохранения единства ОДС и политического лица самого А.Милинкевича. В ином случае ему пришлось бы на Конгрессе пройти через неприятную процедуру сложения лидерских полномочий и передачи их другому политику. Фамилия этого политика определялась бы уже соглашением перечисленных в предыдущем абзаце партий.

Кому это не понятно? И не задумывались ли сторонники Александра Владимировича, как это отразилось бы на политическом будущем их кумира?

Победители и побежденные

Полезно еще раз вспомнить предыдущий КДС. И вспомнить, как повели себя формально проигравшие на нем стороны.

ПКБ свою арифметическую задачку решила еще накануне Конгресса. Анализ делегатского состава КДС однозначно свидетельствовал, что наш кандидат не имеет шансов. Но и тогда, верная своим обязательствам перед партнерами по коалиции, партия на пленуме Центрального Комитета 25 сентября 2005 года принимает решение: коммунисты будут работать в команде единого кандидата, каким бы ни был персональный выбор Конгресса. И мы сдержали свое слово.

Гораздо сложнее была ситуация в ОГП, чей кандидат проиграл Милинкевичу всего 8 голосов. Но и здесь верх над амбициями и эмоциями взяла политическая ответственность — партия отработала свою часть избирательной кампании.

Никто из формально проигравших не кричал после того Конгресса: "Караул! Кризис! Раскол! Все пропало! Почему же подобные крики раздаются сегодня, когда победу на Конгрессе одержала точка зрения ПКБ, ОГП и солидарных с ними организаций? Откуда эти стенания о расколе объединенных демократических сил, которыми кишит Интернет, "Белгазета", теперь вот еще статья С.Шушкевича в "Народнай воле"?..

Неединогласное голосование по Стратегии действий и принципам управления ОДС — совсем не раскол, а обычное явление в политических коалициях. Нужно просто привыкать, что иногда побеждает твоя точка зрения, иногда — альтернативная. И вести себя достойно. Раскол — это когда кто-то, не довольный голосованием, хлопает дверью и уходит вон. На завершившемся Конгрессе этого не произошло. Все субъекты ОДС подтвердили свое участие в коалиции, все делегировали своих представителей в новый состав Политсовета. Уже намечены первые совместные акции, участвовать в которых будут и "победители", и "побежденные".

То есть, как и после предыдущего Конгресса, выиграли, сохранив единство и приняв общую политическую платформу, все активные сторонники перемен. Теперь мы можем двигаться дальше, руководствуясь мудростью и, по возможности, избегая глупостей.

Сергей ВОЗНЯК, член Партии коммунистов Белорусской.

САНКЦЫІ

Ці знайшоў Джордж Буш грошы Аляксандра Лукашэнкі?

Прэзідэнт ЗША Джордж Буш яшчэ на адзін год падоўжыў санкцыі супраць Аляксандра Лукашэнкі і шэрагу беларускіх чыноўнікаў. Маёмасць і грошы кіраўніка Беларусі ды іншых афіцыйных асоб, нагадаем, Буш загадаў "замарозіць" летась. Але якую маёмасць і якія банкаўскія рахункі знайшлі ў ЗША, не паведамлялася. Больш за тое, Аляксандр Лукашэнка публічна заявіў, што ўсё, што будзе знойдзена, ён падарыць амерыканскаму народу.

Было нешта знойдзена ці не, застаецца толькі гадаць. Але прэс-служба Белага дома зноў паведаміла, што Джордж Буш падпісаў чарговае распараджэнне пра тое, што яшчэ на год падаўжаецца "блакіраванне ўласнасці" беларускіх чыноўнікаў, якая знаходзіцца ў юрысдыкцыі ЗША. Па крайняй меры, менавіта так падае навіну агенцтва Associated Press.

Нагадаем, што санкцыі былі ўведзены ў чэрвені 2006 года ў дачыненні да "асоб, адказных за падрыў дэмакратычных працэсаў і інстытутаў, парушэнне правоў чалавека, дзяржаўную карупцыю". Матывацыя кіраўніцтва ЗША: унесеныя ў спіс чыноўнікі ўяўляюць "пагрозу для нацыянальнай бяспекі ЗША".

Спачатку пад санкцыі патрапілі 10 чалавек:

Віктар Галаванаў, міністр юстыцыі;

Аляксандр Зімоўскі, старшыня Белдзяржтэлерадыёкампаніі;

Віктар Лукашэнка, памочнік прэзідэнта, член Савета бяспекі;

Уладзімір Навумаў, міністр унутраных спраў;

Дзмітрый Паўлічэнка, камандзір вайсковай часці 3214, які браў асабісты ўдзел у разгоне акцый апазіцыі;

Наталля Пяткевіч, намеснік кіраўніка Адміністрацыі прэзідэнта;

Сцяпан Сухарэнка, старшыня КДБ;

Віктар Шэйман, дзяржсакратар Савета бяспекі;

Лідзія Ярмошына, кіраўнік Цэнтрвыбаркама.

Аднак 27 лютага 2007 года Міністэрства фінансаў ЗША ўвяло эканамічныя санкцыі супраць яшчэ шасці высокапастаўленых беларускіх службоўцаў. У "дадатак да чорнага спіса" трапілі:

Пётр Міклашэвіч, генеральны пракурор;

Юрый Падабед, начальнік палка міліцыі спецыяльнага прызначэння;

Аляксандр Радзькоў, міністр адукацыі;

Уладзімір Русакевіч, міністр інфармацыі;

Юрый Сівакоў, былы міністр унутраных спраў;

Алег Сліжэўскі, начальнік упраўлення грамадскіх аб'яднанняў Міністэрства юстыцыі.

Ігар МАРОЗАЎ.

УЛЬТЫМАТУМ

Не згубім ключык ад скарбонкі, імя якой — беларуская мова

Нядаўна прадстаўнікі дэмакратычнай грамадскасці — прыхільнікі Нацыянальнага Адраджэння, кіраўнікі Кансерватыўна-Хрысціянскай партыі — БНФ звярнуліся да чыноўнікаў, датычных палітыкі жорсткай русіфікацыі беларусаў, з нагадваннем аб адказнасці за такія дзеянні. **"Асіміляцыя — злачынства супраць чалавецтва"** *— так называецца гэты ліст, разасланы многім дэпутатам, адказным супрацоўнікам дзяржструктур, кіраўнікам навучальных устаноў і прадпрыемстваў.*

Са спасылкай на аўтарытэтныя расійскія энцыклапедычныя выданні, што трактуюць тэрмін "ассимиляция" як *"слияние одного народа с другим с утратой одним из них своего языка, культуры, национального самосознания"* або *"частичную или полную утрату культуры в пользу другой, доминирующей культуры, включая и смену этнической идентичности"*, гэтыя лісты заклікаюць задумацца над гібельнасцю такой палітыкі для будучыні нашай краіны. У дзяржаве, дзе беларусы — адзіны карэнны этнас, мэтанакіраваны працэс русіфікацыі вядзе да інтэлектуальнай і маральнай дэградацыі грамадства.

Што суцэльная русіфікацыя — не прыдумка "беларускіх нацыяналістаў", яскрава сведчыць прызнанне дэпутата Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь і Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі **Наталлі Аўдзеевай,** якая з гордасцю распавяла, *што ў Беларусі зараз "выходит 5600 (!) русскоязычных изданий", што на рускай мове размаўляюць ужо 80 працэнтаў насельніцтва... Чаму ж тут радавацца? І чаму б не назваць лічбы беларускіх выданняў, якія на пальцах адной рукі можна пералічыць? Хіба такое — не бяда беларускага народа?*

У лісце, звернутым найперш да чыноўнікаў-беларусаў, падкрэсліваецца, што іх сумленне і грамадзянская годнасць могуць садзейнічаць спыненню злачынных асіміляцыйных працэсаў, калі руйнуецца ўсё роднае, беларускае. *"Трэба скарыстаць канстытуцыйны статус беларускай мовы"*, сказаць сабе: *"Мы робім выбар на карысць беларускай мовы"*.

Не толькі да чыноўнікаў — да кожнага грамадзяніна краіны, асабліва беларуса, звернуты словы: *"Ад вас залежыць, ці вы дасцё свайму дзіцяці ключык ад скарбонкі, дзе знаходзіцца душа і інтэлект Вашага Роду, альбо ключык ад чужой скрыні... Ці хацелі б вы мець дзяцей ад чужога бацькі, якія б выгадаваліся і сказалі: "А вы, собственно, кто такой, вы что здесь дзелаеце?" Дык чаму ж для ўсяго народа, для ўсёй нацыі спрыяеце такому сваімі паводзінамі і сваёй дзейнасцю?"*

Пасланне адраджэнцаў прасякнута верай у тое, што Беларуская Дзяржава адродзіцца, беларуская культура расквітнее. Яно завяршаецца словамі пашаны абаронцам беларушчыны, усім тым, хто не страціў нацыянальнай годнасці, не гнецца перад абставінамі, хто дбае і думае пра будучыню Бацькаўшчыны.

ПОГЛЯД

Такі лёс нашага народа, які цяжка разумее свае беларускія інтарэсы і лёгка верыць усялякай хлусні

Шаноўная рэдакцыя!

Шчыра дзякую за газету "Народная воля".

Дай вам Бог здароўя, шчасця, моцы і трывання ў працы і барацьбе на карысць Беларусі.

Цяжка, складана і непрыемна змагацца за тое, што павінна быць само сабой разумеючым, але ж такі лёс нашага народа, які цяжка разумее свае беларускія інтарэсы і лёгка верыць усялякай хлусні. Да таго ж і наша кіраўніцтва апазіцыяй далёка не заўсёды дзейнічае на карысць народу. Няма зараз сярод іх постацей такога кшталту, як В.У.Быкаў, З.С.Пазьняк...

Свабоду Казуліну! Моцны чалавек, але за кратамі.

Словы В.У.Быкава аб сумным лёсе нашай Бацькаўшчыны і што ён не дажыве да лепшага, на жаль, спраўдзіліся. Яго няма ўжо чатыры гады, а станоўчых змен няма і не прадбачыцца. І колькі людзей нашых, бачыць Бог, лічаць асобу А.Р.Лукашэнкі больш значнай, чым Вялікіх В.У.Быкава і З.С.Пазьняка. Вось такія мы ёсць.

Хацелася б яшчэ ўспомніць словы С.Алексіевіч аб тым, што на Беларусі адбываецца Катастрофа, а многія і не заўважаюць гэтага. Шкада, вельмі шкада.

С.П.ЛАГОДЗІЧ, жыхар вёскі Яечкавічы Іванаўскага раёна.

КАНФЛІКТ

Хто — каго?

Рабочыя цэха афарбоўкі №5 завода ліцця і нармаляў ВА "Гомсельмаш" абвінавачваюць кіраўніцтва прадпрыемства ў штучным заніжэнні зарплат. Маляры накіравалі ў розныя інстанцыі лісты са скаргамі на тое, што на працягу трох месяцаў гэтага года яны па просьбе заводскага начальства перыядычна займаліся грунтоўкай і эмаліраваннем дэталяў сельгасмашын па 11—12 гадзін за суткі, выходзілі на працу ў суботу. За перапрацоўку маляры нібыта не атрымлівалі прадугледжаную двайную аплату.

Дырэктар завода Аляксандр Камко паведаміў БелаПАН, што зараз завод з прычыны скаргаў рабочых цэха афарбоўкі сапраўды правяраюць розныя камісіі, у тым ліку інспекцыя працы.

Кіраўнік пацвердзіў, што ў калектыве склалася нездаровая сітуацыя. Звольнены з пасады начальнік цэха афарбоўкі №5 Уладзімір Гуменнікаў.

Пераглядаецца сістэма аплаты працы. Аднак дырэктар адмаўляе, што рабочым не даплачвалі за выкананую работу. У параўнанні са снежнем у маі зарплата маляроў павялічылася на 12%.

"Тым не менш я не магу дапусціць, каб удзельная вага заробку ў сабекошце прадукцыі павялічылася, інакш завод застанецца без абаротных сродкаў", — сказаў дырэктар.

Анатоль ГАТОЎЧЫЦ.

Народная Воля http://www.nv-online.info
22 ЧЭРВЕНЯ 2007 г.

ТРЫВОЖНА!

Як будзем жыць без соскі?

Вядома, што дзіця пачынае сваё жыццё з соскі. А як падрасце, умацуецца, яго адрываюць ад яе. Гэта важны і цяжкі этап у яго жыцці.

Наша маладая дзяржава Беларусь, калі казаць вобразна, усё яшчэ нагадвае малога з соскай у роце. З расійскай соскай. Маюцца на ўвазе танныя энерганосьбіты. Нафту, газ Расія прадавала нам, лічы што, задарам. Гэта і дапамагала "трымацца на плыву".

І гэтая ж акалічнасць надала столькі амбіцыёзнасці і фанабэрыстасці мясцовым чыноўнікам, што яны ўжо загаварылі аб нейкай беларускай мадэлі развіцця.

Выступаючы на пасяджэнні пастаянна дзеючага семінара кіруючых работнікаў рэспубліканскіх і мясцовых дзяржаўных органаў у сакавіку 2002 года, Аляксандр Лукашэнка з філасофскім выглядам правадыра-стратэга сцвярджаў, што беларуская мадэль развіцця ёсць, што яе прыкмецілі нават замежныя спецыялісты, нават палітычныя апаненты. І пачаў распісваць яе перавагі і сутнасць.

Між тым, калі называць рэчы сваімі імёнамі, дык беларуская мадэль развіцця — гэта поўная залежнасць ад расійскай нафтагазавай соскі. Была яна — былі і пэўныя зрухі ў развіцці эканомікі Беларусі.

Але вось Расія заявіла, што забірае сваю соску, маўляў, час пераходзіць на сусветныя цэны. І ў Беларусі пачаўся такі лямант! Маўляў, гэта не па-братэрску, парушэнне ранейшых дамоўленасцяў. Такая рэакцыя — рэч нармальная. Любы малыш моцным плачам пратэстуе супраць адрыву ад соскі.

Прадстаўляючы новага старшыню Мінскага аблвыканкама, Аляксандр Лукашэнка падзяліўся сваімі трывогамі... *"Самае страшнае — дэстабілізацыя фінансавага рынку", "мы да гэтага ішлі ў канцы мінулага і пачатку гэтага года, калі Расія падкінула нам праблемы".* Маецца на ўвазе, павысіла цэны на газ і нафту. Але пры чым тут Расія? Яна, як клапатлівая маці, не адразу адрывае соску ад беларускага рэжыму, а робіць гэта паступова, пераход на сусветныя цэны расцягвае на гады. Так што ім не скардзіцца трэба на яе, а дзякаваць ды настойліва рыхтавацца да новых умоў гаспадарання. Інакш можа адбыцца тая самая *"дэстабілізацыя фінансавага рынку"*, а калі прасцей, дык фінансавая навальніца з моцнымі бліскавіцамі. Прыкметы яе вымалёўваюцца ўсё выразней.

Прыкметы фінансавай навальніцы

Яны паўсюдна, у многіх паведамленнях. Вось прэс-канферэнцыя расійскага пасла Аляксандра Сурыкава. Ён нагадвае, што, згодна з беларуска-расійскай дамовай, у студзені—чэрвені гэтага года Беларусь аплачвае толькі 55 працэнтаў кошту расійскага газу, а з 1 ліпеня трэба будзе разлічвацца па поўнай цане. Плюс да гэтага да канца года трэба пагасіць доўг за газ — каля 400 мільёнаў долараў.

І гэта такі доўг пры льготнай цане! А якім ён будзе, калі пачнём разлічвацца па поўнай?

А вось яшчэ паведамленні.

У бліжэйшы час чакаецца павышэнне коштаў на праезд у гарадскім транспарце. Чакаецца, што паездка будзе каштаваць 600 рублёў.

На ўборку збажыны не хапае 260 мільярдаў рублёў. Аб гэтым паведаміў міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Беларусі. Дэфіцыт сродкаў выкліканы падаражэннем дызельнага паліва, угнаенняў.

У два разы стаў даражэйшым цэмент. Калі раней яго адпускалі па цане 153 тысячы рублёў за тону, дык цяпер — за 300 тысяч.

У маі на другасным рынку жылля цэны выраслі на 3,4 працэнта. А сярэдняя цана кватэр у сталіцы павялічылася на 62 долары за квадратны метр.

Прадпрымальнікі шэрагу раёнаў Беларусі абураны ціскам кантрольных органаў, якім яны лічаць масавыя праверкі і буйныя штрафы, што назіраюцца апошнім часам. Яны перакананы, што такім чынам улады вырашаюць праблему дэфіцыту мясцовых бюджэтаў, паведамляе Радыё Свабода.

Гэта толькі некалькі паведамленняў на працягу тыдня. Яны красамоўна сведчаць аб фінансавых дзірках у эканоміцы краіны і спробе ўладаў любымі сродкамі залатаць іх. Аднак латанне за кошт людзей выклікае моцную незадаволенасць апошніх. Гэта асабліва відаць па рэакцыі на адмену льгот.

Тут разгортваецца сапраўдная бітва з уладамі.

Бітва за льготы

Днямі прыняты закон аб адмене шэрагу льгот. У прыватнасці, пазбаўлены льготы 50-працэнтнага кошту праезду на транспарце ветэраны працы і студэнты. Беларускія афіцыйныя СМІ тлумачылі гэта тым, што ў краіне зашмат ільготнікаў, што столькі іх няма нідзе, што трэба пераходзіць да адраснай дапамогі.

На справе ж не так. Ва Украіне, напрыклад, паездка каштуе (у пераводзе на беларускія рублі) 215 рублёў. У нас ільготны талон каштуе 250 рублёў. Так што ўсе украінцы, па нашых мерках, ездзяць па льготнай цане. Акрамя гэтага, там пенсіянеры ездзяць бясплатна.

У Польшчы праязны на 3 месяцы каштуе 166 злотых, або 124 тысячы беларускіх рублёў. Калі падзяліць гэтую суму на тры месяцы з улікам чатырох паездак у дзень, дык атрымаецца, што адна паездка абыходзіцца ў... 350 рублёў.

Словам, паездка ў беларускім транспарце для студэнтаў і пенсіянераў становіцца надта дарагой. Першымі свой пратэст супраць адмены льгот заявілі студэнты. Днямі яны наладзілі ў Мінску пахавальную працэсію — прайшлі па вуліцах з труной, на якой было напісана "Ільготы". Уладныя чыноўнікі жорстка адрэагавалі на акцыю. Адзін маладзёжны актывіст быў асуджаны на трое сутак адміністрацыйнага арышту, другі атрымаў вымову ва універсітэце і папярэджаны аб хуткім адлічэнні з вучобы.

Яшчэ адзін студэнт-выдатнік выключаны з Акадэміі кіравання. Прычынай гэтага ён лічыць сваю грамадскую дзейнасць, найперш арганізацыю збору подпісаў супраць адмены льгот.

Ветэраны працы маўчаць. Але ж яны пакуль плацяць за паездкі на дачы па паўцаны за білет. А што будзе, калі пачнуць плаціць па поўнай цане? Гэта ж у месяц давядзецца дачніку аддаваць транспартнікам аж 4-ю частку сваёй месячнай пенсіі.

Відаць, такім макарам — рэпрэсіямі супраць незадаволеных — улады мяркуюць пазбегнуць фінансавай навальніцы. Але ж ці той гэта метад? Паборы з пенсіянераў, студэнтаў не надта ўнушальныя.

Таму ўзяліся і за прадпрыемствы.

Дзіравы парасон

Абдзіраючы і прадпрыемствы, і прадпрымальнікаў, улада імкнецца стварыць фінансавы парасон на выпадак згаданай вышэй навальніцы. Ён называецца Фонд нацыянальнага развіцця (ФНР). У адпаведнасці з пастановай Саўміна, высокадаходныя прадпрыемствы павінны пералічыць сюды мільярды рублёў. Гэта павінна стаць палачкай-выручалачкай на выпадак цяжкага фінансавага становішча.

Вядома, сабраных сродкаў на пэўны час хопіць, каб разлічвацца за энерганосьбіты. Але ці надоўга? А тут яшчэ тузаніна з незалежнымі прафсаюзамі, з-за чаго Міжнародная арганізацыя працы (МАП) прыняла рашэнне аб унясенні Беларусі ў так званы спецпараграф, пасля чаго варта чакаць пазбаўлення краіны прэферэнцый Еўрапейскага Саюза. А гэта дастатковыя фінансавыя страты. Так што той парасон можа аказацца дзіравым.

Вось што кажуць вядомыя эканамісты. Яраслаў Адамчук лічыць, што асноўны удар атрымаюць прадпрыемствы лёгкай прамысловасці. Запэўніванні ўрада аб пераарыентацыі на іншыя рынкі — пустая размова. Бо гэта няпростая справа, ды і канкурэнтаздольнасць нашых тавараў невысокая. Такой жа думкі прытрымліваецца і эканаміст Васіль Шлындзікаў. Яны сходзяцца на думцы, што пазбаўленне прэферэнцый Еўрасаюза пагоршыць фінансавае становішча шэрагу рэгіёнаў, тых, дзе размешчаны прадпрыемствы, якія пацерпяць ад такога кроку.

Акрамя сказанага, гэта будзе і моцны іміджавы ўдар па краіне. Бо адмена прэферэнцый — сведчанне вялікіх парушэнняў правоў працоўных. І вось гэтыя, ускосныя, траты намнога большыя за прамыя.

Так што адной рукой у краіне нешта робіцца, каб вырашыць праблему, якая насоўваецца, а другой — ствараюцца дадатковыя цяжкасці. У выніку ствараемы фінансавы парасон аказваецца са шматлікімі дзіркамі. Праз іх на працоўных і будзе ліцца халодная вада навальніцы ды будуць кусаць моцныя бліскавіцы. Такая перспектыва вымалёўваецца з многіх апошніх дзеянняў улад і з праграмы ўрада па эканоміцы энергарэсурсаў і грашовых сродкаў. У ёй чытаем, што ўрадам на пачатку 2007 года ўжо прыняты шэраг мер па мінімізацыі страт бюджэту краіны ва ўмовах павышэння цэн на энерганосьбіты. Так, пастановай Саўміна ад 3.01.2007 г. №4 з 1 студзеня для насельніцтва павышаны памеры тарыфаў на газ і электрычную энергію на 20 працэнтаў, на цеплавую энергію — на 12 працэнтаў.

Днямі, як ужо казалі, адмянілі многія льготы. Гэта вялікія страты ў бюджэтах працоўных, асабліва пенсіянераў. А вось аб павелічэнні пенсій штосьці не чуваць. Нагадаем, што летась да гэтага часу ўжо двойчы павышалі пенсіі — з 1 студзеня і 1 мая.

Між тым аб сабе чыноўнікі патурбаваліся загадзя, з пачатку года павысілі заробкі сабе і дэпутатам прыкладна на 100 долараў. Зрабілі і адпаведны пералік пенсій.

Вось такая сітуацыя. А Расія ж яшчэ не адабрала сваю соску. Яна толькі збіраецца гэта зрабіць. А што будзе, калі яна свае намеры здзейсніць?

Алесь ДРАБЧУК.

МИНИ-КОММЕНТАРИЙ

Для реализации директивы № 3 потребуются миллиарды долларов

"Директиву можно издать, но выполнить ее довольно сложно: потребуются миллиарды и сотни миллиардов долларов", — так в интервью БелаПАН прокомментировал руководитель аналитического центра "Стратегия" Леонид Заико директиву президента №3 "Экономия и бережливость — главные факторы экономической безопасности государства", подписанную 14 июня.

По словам эксперта, о необходимости экономии топливно-энергетических ресурсов заявляли во все времена, *"но для того, чтобы этого достичь, необходимы совершенно новые технологии, сберегающие энергию". "Их надо внедрять, начиная с окон в жилых квартирах и заканчивая тепловыми станциями, автомобильными двигателями, тракторами и прочим",* — отметил Л.Заико.

Для решения проблем энергосбережения надо в первую очередь заработать деньги, чтобы затем вкладывать их в энергосберегающие технологии и оборудование. *"Я не думаю, что одной директивой можно решить эту проблему",* — считает аналитик. Он обратил внимание на то, что население уже вкладывает собственные средства в экономию ресурсов: люди ставят новые окна, меняют газовое и обогревательное оборудование, радиаторы.

КОРОТКО

Зачем?

Согласно отчету Стокгольмского института исследований проблем мира (SIPRI), в прошлом году по объему роста военного бюджета первые места среди стран мира заняли Азербайджан и Беларусь.

В прошлом году военный бюджет Азербайджана вырос на 82%, военный бюджет Беларуси — на 56%. В квартете лидеров также США и Россия.

Обижают доноров

Почетный донор Беларуси Игорь Коваленко в интервью БелаПАН отметил: мы не требуем от властей денег, требуем только необходимые, жизненно важные льготы.

По его словам, согласно закону об упорядочении льгот, принятому Палатой представителей в двух чтениях, почетным донорам отменяются такие льготы, как бесплатное зубопротезирование, санаторно-курортное лечение, 50-процентная оплата стоимости лекарств, 40-процентная прибавка к пенсии.

Он отметил, что доноры в Беларуси получают "только небольшую, мизерную компенсацию за те два дня, которые положены на сдачу крови и отдых". При этом И.Коваленко опроверг утверждение медиков о том, что донорство безопасно. "Доноры рискуют своим здоровьем и жизнью", — сказал он.

Сальдо ниже — оптимизм выше

Чем глубже внешнеторговое сальдо Беларуси погружается в минус, тем крепче уверенность главы правительства Сергея Сидорского в том, что белорусский экспорт все-таки победит импорт.

Вот и на днях, комментируя журналистам итоги своего доклада президенту, премьер заявил, что до конца текущего года в стране удастся стабилизировать ситуацию во внешней торговле, признав, правда, что "пока мы не справляемся с теми заданиями, которые дал президент в начале года по достижению положительного сальдо". Задание Александра Лукашенко, напомним, — 500—600 млн "положительных" долларов к концу года. Пока же в первом квартале оно составило минус 547,5 млн долларов. К началу мая отрицательное сальдо выросло уже до 741,8 млн долларов.

ВАЖНЫЙ ВОПРОС

Чем пахнут инвестиции в белорусское пиво?

Белорусские пивовары твердо расположились в авангарде новой волны приватизации. Продажа пивоваренных заводов одобрена Александром Лукашенко, и главное, именно в этой отрасли первым образовался "страте гический консенсус": пивовары чрезвычайно нуждаются в инвестициях, а потенциальным инвесторам в не меньшей степени интересны белорусские пивные активы. За чем, сколько и какие инвестиции необходимы отрасли, а также перспективы развития пивоваренной промышленности после прихода на рынок страны новых крупных игроков — тема эксклюзивного интервью председателя наблюдательного совета СЗАО "Пивоваренная компания "Сябар" ***Сергея ЛЕВИНА.***

— За последние несколько лет белорусский рынок пива претерпел серьезные изменения. В отрасль пошли значительные инвестиции, прежде всего как раз со стороны пивоваренной компании "Сябар". Как бы вы охарактеризовали текущую ситуацию в белорусском пивоварении?

— Действительно, еще в 2002 году общее потребление пива в Беларуси практически не росло и составляло 20—25 литров на человека. При этом продажи российского пива в пиковые летние месяцы достигали почти 50 процентов всего объема реализации. Как только пошли первые большие инвестиции в пивоваренную промышленность, сразу резко увеличилось потребление пива. И вследствие этого начался резкий подъем отрасли. Прошло несколько лет, пошли инвестиции, и потребление пива значительно выросло. В этом году, по оценкам, оно будет колебаться в пределах 35—37 литров на душу населения, а пиковые продажи российского пива составят не более 20 процентов от общего рынка. Эти показатели свидетельствуют, насколько важны инвестиции. Рынок растет, и мы ожидаем, что он будет дальше развиваться.

— Почему так остро встал вопрос с привлечением дополнительных средств в отрасль?

— Сегодня на эффективный рост белорусского пивного рынка оказывают давление несколько факторов. Первое — это то, что сегмент импортного пива для страны по-прежнему высок. Мы его оцениваем на уровне 20 процентов от общего объема потребления. Это слишком много. Мы считаем, что нормальный предел — до 5 процентов. Для того чтобы резко снижать импорт, необходимо, чтобы белорусские заводы увеличивали свои мощности. Однако сегодня практически все белорусские заводы работают на пределе мощности. И в условиях роста рынка нужно сделать все, чтобы эти "сливки", этот прирост получили не заводы в России или Украине, а именно белорусские заводы.

Второй фактор, который давит на рынок, — это необходимость инвестиций в качество продукции. Причем в качество в комплексе: в качество как самого пива, так и упаковки, и маркетинга.

Эти два фактора заставляют владельцев заводов искать новые источники финансирования. Что касается нас, то у нас все в порядке. Но значительная часть рынка принадлежит заводам, которыми управляет государство. Мы считаем, что инвестиции в отрасль необходимы. Хотя почему-то всегда, когда речь идет о привлечении дополнительных ресурсов, говорят только об иностранных инвестициях. Мы считаем, что инвестировать в заводы могут как иностранные, так и местные инвесторы. Имеются большие деньги у населения. Есть в Беларуси огромные финансово-промышленные группы, которые находят сотни миллионов, например, для нефтяной промышленности. Я думаю, что они с удовольствием вложили бы деньги в пивоваренную промышленность. И опыт того же "Приорбанка" показывает, что и внутри Беларуси найдется много финансово-промышленных групп, готовых вложить средства в отрасль.

— Какова, по-вашему, потребность отрасли в инвестициях?

— В ближайшие три-пять лет потребление пива в стране вырастет примерно до 6 миллионов гектолитров в год. На обеспечение производства и продаж этих объемов необходимо не менее 600 миллионов долларов. Сейчас белорусские заводы пока могут производить около 3 миллионов гектолитров качественного пива. Следовательно, отрасли необходимо около 200—300 миллионов долларов.

— Необходимость инвестирования этих денежных средств скорее всего станет обязательным условием для инвесторов на аукционах по продажам заводов. Кроме того, они должны будут заплатить государству за его долю и его акции в заводах. Во сколько, например, вы оцениваете долю государства в "Крыніцы"?

— Сейчас доля государства в этом предприятии составляет немногим более 80 процентов. При этом есть вероятность, что при проведении приватизации "Крыніцы" государство может выкупить остальные акции у частных лиц. Поэтому будем говорить, что продаются все 100 процентов акций предприятия. Я считаю, что в условиях рыночной среды, когда не существует спекулятивного спроса на "Крыніцу", трезвая цена за ее 100 процентов — около 150 миллионов долларов. И, обратите внимание, это — цена только за тот завод, который находится в Минске, а ведь у "Крыніцы" есть предприятие в Полоцке, имеются еще подразделения.

С другой стороны, многие компании изъявили желание купить ее. И поэтому если будет проводиться аукцион, то он, несомненно, поднимет эту минимальную планку цены. Чем больше будет участников аукциона и чем более они будут разноплановы, тем выше может быть цена.

— Каков ваш прогноз на развитие ситуации на рынке после прихода крупных игроков на ту же "Крыніцу", возможно, на другие заводы?

— Самое большое наше опасение — это когда непонятны правила игры. Пока они для нас в принципе определены. Но сейчас, когда выставляется на продажу "Крыніца", для того чтобы не было негативных последствий для участников рынка, для экономики страны в целом, необходимо заняться полной либерализацией пивного рынка. Что такое либерализация? Прежде всего это решение вопросов ценообразования, это отмена адресных льгот для отдельных компаний, это отмена запрета на свободный ввоз ячменя, солода.

Правительству необходимо полностью либерализовать эту отрасль, и тогда здесь произойдут грамотные рыночные изменения. В этом случае, скорее всего, появление глобальных игроков не приведет к проблемам у небольших заводов. Крупные игроки в любом случае их выкупят, поскольку пивной рынок в рыночных условиях всегда развивается по пути слияний и поглощений.

Большим компаниям удобно поглощать небольшие заводы — они тогда берут на себя их обязательства, сохраняют их местные бренды, инвестируют в их производства.

Мы озабочены тем, что "Крыніцу" могут продать на каких-то не совсем понятных условиях и в то же время не создать рыночные условия для развития отрасли. К чему это может привести? Тот игрок, который купит "Крыніцу" и брестский завод, сразу получит свыше 50 процентов рынка. При этом он может ничего не бояться, так как это нерыночная отрасль, в ней нет свободной конкуренции, у всех остальных участников рынка просто не будет возможностей, чтобы конкурировать с глобальной компанией. Сегодня, когда монополия на пивном рынке фактически принадлежит государству, мы к этому относимся спокойно. Почему? Потому что государство мы не можем рассматривать как конкурента. Будь ты суб!"*2н страны, иностранный или местный инвестор, государство для тебя, прежде всего, партнер. Потому что в этом и состоит задача государства — оно никогда не будет твоим противником.

Когда же в какой-то отрасли создается частный монополист и при этом государство, уйдя из этой отрасли, забывает разрушить там нерыночные механизмы, это становится действительно опасным. Потому что конкурент для тебя является всегда конкурентом, он никогда не может стать партнером.

Информация по делу

Кстати, у Сергея Сидорского прошло совещание с участием руководителей пивоваренных предприятий страны. На нем рассматривался вопрос о привлечении инвесторов. Мероприятие было достаточно закрытым, но, как удалось выяснить, на него не были приглашены два ведущих производителя — "Сябар" и "Оливария". Если с "Оливарией" все понятно, так как она уже определилась с инвестором (ВВН), то отсутствие представителей "Сябра", чьи владельцы неоднократно заявляли о своем желании участвовать в приватизации той же "Крыніцы", вызывает предположения об уже случившемся сужении числа потенциальных участников предстоящих торгов.

Михаил РАДКЕВИЧ.

Калідор Берлін—Масква

У Маскве падпісаны дагавор аб стварэнні СП ЗАТ "Еўразія Рэйл Лагістыкс" з удзелам чыгунак Беларусі, Расіі, Германіі і Польшчы

Як паведамляе прэс-служба ААТ "Расійскія чыгункі", заява аб стварэнні сумеснай лагістычнай кампаніі падпісана кіраўнікамі чыгуначных адміністрацый у межах 70-й сесіі Генеральнай асамблеі Міжнароднага саюза чыгунак. Памер статутнага капіталу ЗАТ — 1,6 млн рублёў. Доля РЧ — 40,1%, нямецкіх чыгунак — 34,9%, польскіх чыгунак — 15%, БЧ — 10%. Сумеснае прадпрыемства зарэгістравана ў Маскве.

Мэтай яго стварэння, паведамляе прэс-служба РЧ, "з'яўляецца аптымізацыя перавозачнага працэсу, скіраваная на павышэнне якасці транспартных паслуг і павелічэнне аб'ёмаў грузаў, што перавозяцца, паміж Расіяй і Заходняй Еўропай чыгуначным транспартам у рамках II Агульнаеўрапейскага транспартнага калідора (Берлін—Варшава—Мінск—Масква—Ніжні Ноўгарад)". Такой аптымізацыі плануецца дасягнуць за кошт укаранення адзіных перавозачных дакументаў, інфармацыйнага абмену паміж чыгункамі і кантрольнымі органамі, скарачэння страт часу і рэсурсаў на тэхналагічных стыках чыгунак.

Наталля КАРОТКАЯ.

Пасля стыхійнай акцыі

Улады Бабруйска пайшлі на саступкі індывідуальным прадпрымальнікам (ІП). Пра гэта БелаПАН паведаміла актывістка прадпрымальніцкага руху **Алена МЯДЗВЕДЗЕВА**.

Нагадаем, што днямі ў Бабруйску каля двухсот прадпрымальнікаў былі вымушаны правесці стыхійную акцыю пратэсту каля будынка гарвыканкама. Падставай для гэтага стала праверка бабруйскіх рынкаў прадстаўнікамі падатковай інспекцыі і санэпідэмстанцыі. Пры адсутнасці адпаведных дакументаў непасрэдна на месцы складаліся пратаколы аб канфіскацыі тавару. Падобная сітуацыя склалася і ў іншых рэгіёнах Беларусі.

А.Мядзведзева расказала, што ў выніку дзвюхгадзінных перамоў было вырашана не штрафаваць і не канфіскаваць тавар у прадпрымальніка, які заключыў дагавор з санэпідэмслужбай на правядзенне гігіенічнай экспертызы. "Прадпрымальнікі засталіся задаволены рашэннем, хаця ўсе разумеюць, што гэта часовыя меры, — сказала А.Мядзведзева. — Думаю, чыноўнікі пайшлі на саступкі, таму што ўбачылі наш рашучы намер закрыць пункты і пайсці калектыўна ў адпачынкі. Горад недаатрымаў бы вялікія сумы ў выглядзе падаткаў".

Наталля КАРОТКАЯ, БелаПАН.

Хочаце добрага менеджэра?

Беларускі рынак патрабуе якасных паслуг у галіне падбору кіруючых кадраў як у дачыненні да фірм, гатовых змагацца за лепшых менеджэраў, так і ў дачыненні да прафесійных кіраўнікоў з сучаснай якаснай адукацыяй і вопытам працы, лічаць у "Pedersen & Partners". Адкрыццё офіса ў Мінску дазволіць фірме напрамую працаваць з прафесіяналамі вышэйшага звяна на рынку Беларусі.

"Pedersen & Partners" мае офісы ў Алматы, Афінах, Баку, Бялградзе, Браціславе, Бухарэсце, Будапешце, Кіеве, Кішынёве, Любляне, Маскве, Празе, Рызе, Санкт-Пецярбургу, Сараеве, Скоп'і, Сафіі, Стамбуле, Таліне, Тэль-Авіве, Тыране, Вене, Вільнюсе, Варшаве і Заграбе. Цяпер офіс фірмы дзейнічае і ў Мінску.

Ірына САЗАНОВІЧ.

Народная Воля http://www.nv-online.info
22 ЧЭРВЕНЯ 2007 г.

Снова поспорили

Канцлер председательствующей в ЕС Германии Ангела Меркель не смогла договориться с президентом Польши Лехом Качиньским по вопросу о проекте конституции Евросоюза, которым недовольна Варшава.
Официальный представитель немецкого правительства сообщил, что четырехчасовые переговоры в польской столице прошли в хорошей атмосфере, однако Меркель не удалось убедить Качиньского в необходимости поддержать новый вариант общеевропейского договора.

Ожидается, что новая конституция ЕС упростит процесс принятия решений в Евросоюзе и сделает его работу более эффективной.

Однако Польша угрожает применить право вето в отношении проекта, поскольку он существенно уменьшает ее влияние на общеевропейские решения. При этом, согласно документу, соседняя Германия приобретает значительно больше возможностей определять политику Евросоюза.

В Варшаве предлагают ввести другую систему принятия решений, которая помогла бы Польше сохранить свое положение в Евросоюзе. Лех Качиньский и его брат-близнец Ярослав, занимающий должность премьер-министра, говорят, что будут "насмерть" стоять на своем.

Немецкий канцлер в свою очередь призвала все страны ЕС быть готовыми к компромиссу с тем, чтобы новая конституция союза стала реальностью. Меркель при этом отметила, что Европа должна "возродить свою способность к действию".

Неожиданный рывок социалистов

Правоцентристская партия "Союз за народное движение" (СНД) президента Николя Саркози завоевала абсолютное большинство в парламенте Франции, однако ее победа оказалась не столь убедительной, как ожидалось.

Агентство "Франс-пресс" сообщает, что по окончательным официальным данным второго тура парламентских выборов президентская политическая сила получила 314 из 577 мест в Национальной Ассамблее. В предыдущем составе парламента у нее было 359 мандатов. Перед голосованием социологи и политологи предсказывали, что партия президента Франции будет контролировать в новом парламенте более 400 мандатов.

Но социалисты совершили неожиданный рывок и получили 185 депутатских мест, то есть на 36 больше, чем в предыдущей Ассамблее. Социалисты, главным образом, вели кампанию против повышения налога на добавочную стоимость, о котором говорит новое правительство. И, видимо, это сработало.

ГРОМКОЕ ДЕЛО

Почему попал в опалу зять президента Казахстана?

Мировые СМИ не оставляют без внимания разборки в семье президента Казахстана Назарбаева. Тем более что всплывают все новые факты этого семейного сериала.

Рахат Алиев, попавший в опалу зять президента Казахстана Нурсултана Назарбаева, утверждает, что его развели с женой без его согласия.

"Я получил информацию о том, что разведен, — заявил Алиев в интервью агентству "Рейтер". — Факс об этом был подсунут под ограду моего дома в четверть первого ночи. На документе даже моя подпись подделана".

44-летний Рахат Алиев — влиятельный бизнесмен, работавший до недавнего времени послом Казахстана в Австрии и в Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе (ОБСЕ). "Я говорил с ней по телефону, — заявил Алиев корреспонденту Рейтер, показывая документы, свидетельствующие о том, что его жена подала на развод. — Она сказала: "Папа сильно давит на меня". Она ничего не могла сделать".

1 июня Алиев был арестован в Вене австрийской полицией по международному ордеру. Вскоре его отпустили под залог в 1 млн евро до проведения слушаний по экстрадиции на родину, где Алиева обвиняют в похищении двух бывших сотрудников находившегося ранее под его контролем "Нурбанка", а также в экономических преступлениях.

Сам Алиев отвергает все обвинения в свой адрес, утверждая, что попал в опалу в связи со своими политическими устремлениями. Ранее он заявлял, что в 2012 году намерен баллотироваться на пост президента и провести в Казахстане масштабные реформы. "Мы должны создать демократическое гражданское общество в соответствии с европейскими стандартами", — заявил он в недавнем интервью Би-Би-Си.

Что касается вопроса о выдаче его казахским властям, то он, как говорит Алиев, ссылаясь на своих адвокатов, не будет решен до конца этого года. Власти Австрии тоже говорят о том, что процесс может быть очень длительным, поскольку между двумя странами не существует соглашения о депортации.

"Я сейчас в Казахстане враг номер один, — заявил корреспонденту Рейтер зять президента Казахстана. — Если я вернусь в Казахстан, мне конец. Мой бизнес конфисковали по-советски, он (Назарбаев) уничтожил мою политическую репутацию".

Казахская оппозиция — слабая и раздробленная — недоверчиво воспринимает обращение Алиева в демократическую "веру". "Поддерживать Алиева только потому, что в данный момент он выступает против Назарбаева... этого не сделает ни один серьезный политик", — сказал Ораз Жандосов, один из руководителей радикальной партии "Настоящий АК ЖОЛ".

Недавно президент Назарбаев, руководящий республикой уже 17 лет, утвердил конституционные поправки, позволяющие ему выдвигаться на пост главы государства столько раз, сколько он пожелает. Наблюдатели считают, что эти поправки, как и дело Алиева, следует рассматривать в русле общих усилий по консолидации власти в руках Назарбаева.

Но почему он именно сейчас обрушился на своего зятя? Некоторые аналитики полагают, что он хочет срочно продемонстрировать свое уважение принципов правового государства. Казахстан стремится председательствовать в Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе. Решение на сей счет будет принято в текущем году.

Персонажи этой семейной ссоры — самые что ни на есть типичные герои сериалов. Список действующих лиц возглавляет президент Казахстана, сам себе предоставивший право выдвигать свою кандидатуру на президентских выборах столько раз, сколько захочется. Персонаж второго плана — его старшая дочь, оперная певица — меццо-сопрано, которая, как считается, должна унаследовать власть своего отца в этой посткоммунистической династии.

Сама Дарига, как считалось, входила в число потенциальных преемников ее отца на посту президента. Она создала собственную политическую партию "Асар" (это значит "Все вместе") и вместе с мужем контролировала прессу. Но теперь партия Дариги объединилась с правящей, что свидетельствует о желании президента удержать контроль над ней.

У старшей дочери президента Казахстана и ее супруга трое детей: 22-летний Нурали, 17-летний Айсултан и 7-летняя Венера. У них есть четырехлетняя внучка Лаура, дочь Нурали и правнучка президента Назарбаева, которому 6 июля исполнится 67 лет.

Информагентство Kazakhstan Today сообщило, что казахское агентство по регулированию и надзору финансового рынка и финансовых организаций (АФН) выдало согласие на приобретение статуса крупного участника АО "Нурбанк" Дариге Назарбаевой совместно с Нурали Алиевым. Напомним, что их муж и отец Рахат Алиев до недавнего времени был главным акционером Нурбанка, и, как он утверждал в интервью австрийской прессе, власти Казахстана заморозили на его счету в Нурбанке около 300 млн долларов. Теперь право быть "главным участником" банка унаследуют старшая дочь президента Назарбаева и его внук.

Об особенностях этого дела нам рассказывает директор казахской службы Радио Свобода Мерхат Шарипжан:

— Как можно объяснить, что она стала крупным акционером "Нурбанка", вокруг которого разгорелся весь этот сыр-бор?

— После того как в начале этого года случилась эта неприятная история с двумя официальными лицами "Нурбанка", старший сын Рахата и Дариги 22-летний Нурали стал членом совета директоров этого банка. Мне кажется, что сейчас идет дележ того имущества, которое осталось после Рахата. Ясно, что некоторое имущество было совместное, а некоторыми вещами Рахат руководил и пользовался сам. Похоже на то, что это такой сигнал Рахату Алиеву: мы прибираем к рукам ваши бывшие владения.

—Алиева уже можно считать списанным игроком?

— Я думаю, политически он уже никто. Что касается чисто казахских традиций... он остается отцом внуков Назарбаева, и на каком уровне будет решаться его дальнейшая судьба, будет ли он сидеть, если будет выдан, — в этом у меня есть большие сомнения. Если даже он будет сидеть в Казахстане, то, возможно, не будет сидеть долго или даже оправдан. Но как политик он уже списан по той простой причине, что большинство казахстанцев его за политика настоящего не принимает.

— Можно ли сказать, что так или иначе Назарбаев сломил сопротивление непокорного члена своей большой семьи? Станет ли теперь власть Назарбаева еще сильнее, а эта история послужит уроком другим строптивым чиновникам и бизнесменам из его окружения?

— Казахская политическая и экономическая элита, вообще система, структура зиждется не на законах, а на отношениях, в первую очередь на родственных отношениях. Кроме семьи, есть еще родственники родственников, есть целый клан. И когда в этой системе находится строптивый человек, который мешает, угрожает всей структуре, то тут уже Назарбаев должен отдать на съедение даже очень близкого себе человека для того, чтобы сохранить всю структуру.

Подготовил к печати Сергей ИВАНОВ.

ФОТОФАКТ

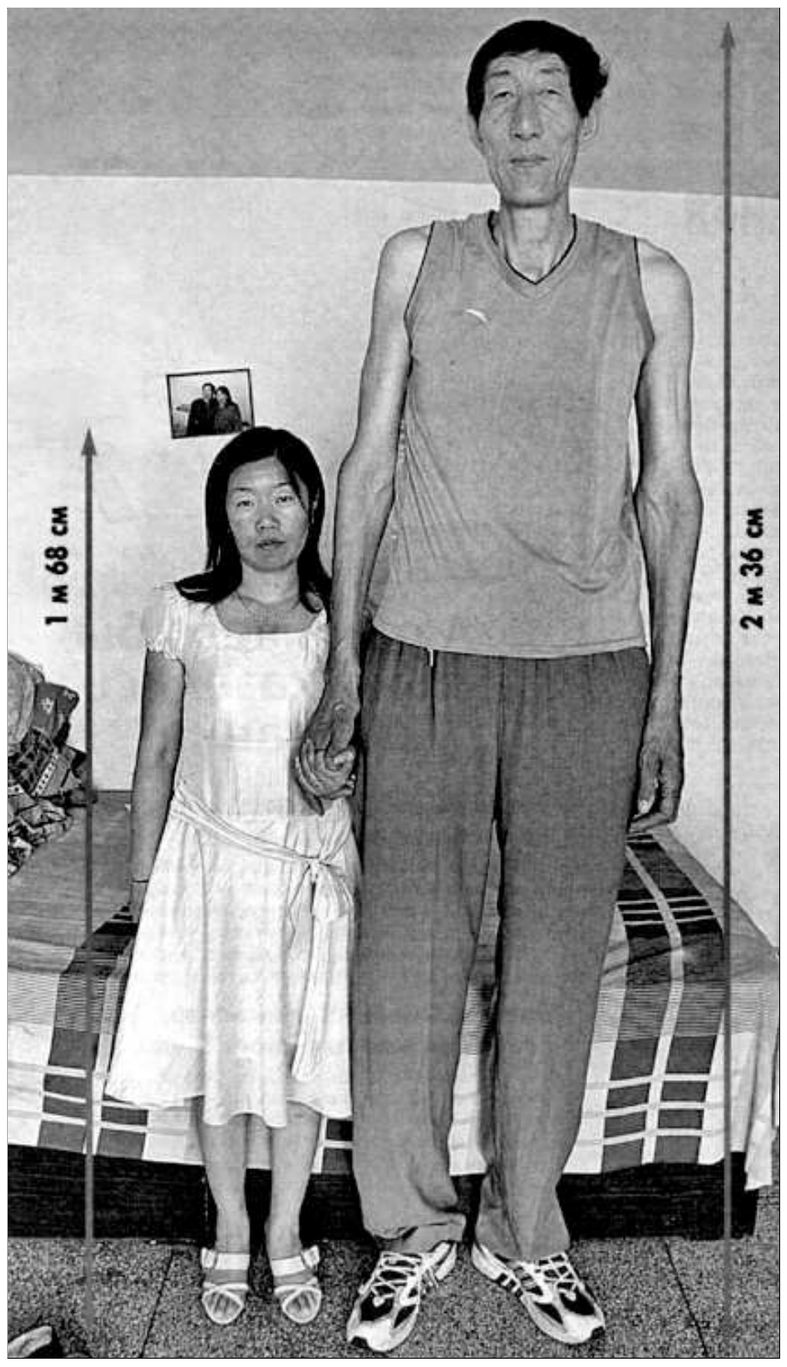

Самый высокий человек планеты — китаец Бао Сишунь, рост которого 236 сантиметров, выбрал невесту в два раза ниже и в два раза моложе себя. Сиу Шуцзянь 29 лет, она при росте 1 метр 68 сантиметров едва достает до локтя своего будущего супруга. Дня свадьбы влюбленные ждали с нетерпением, убеждая и себя, и окружающих, что, несмотря ни на что, неравным их брак точно не станет.

Брюссель приблизил Киев

Состоялось одиннадцатое заседание Совета по вопросам сотрудничества между Украиной и ЕС. На нем был подписан ряд важных соглашений.

Официально подтверждено упрощение визовых процедур для украинских бизнесменов, студентов, журналистов, работников культуры и некоторых других категорий граждан. Соглашением предусмотрено сократить сроки рассмотрения ходатайств о выдаче виз, причем стоимость последних снижена до 35 евро за обычное разрешение. В отдельных случаях — для инвалидов, малообеспеченных граждан — визы могут быть бесплатными.

Стороны также подписали специальный документ, регулирующий поставки сталелитейной продукции в страны Евросоюза. Лимит поставок стали увеличен с 0,9 до 1,3 млн тонн в год.

«Пряник» — Аббасу, «дубинка» — сектору Газа

Премьер-министр Израиля Эхуд Ольмерт предрекает палестинцам на Западном берегу Иордана быстрые изменения к лучшему. По словам Ольмерта, палестинцы на Западном берегу почувствуют значительные послабления, в том числе будут сняты многие ограничения на свободу их передвижения. Ольмерт также обещает передать новому палестинскому правительству финансовые средства из налоговых поступлений и таможенных сборов, которые по существующей договоренности Израиль взимает для Палестинской автономии.

После прихода к власти радикальной группировки ХАМАС Израиль заморозил с начала прошлого года передачу этих средств и в результате уже "скопил" около 700 миллионов долларов. Именно эти деньги обещает Ольмерт новому палестинскому правительству, которое привел к присяге Махмуд Аббас.

На днях Аббас, используя свои "президентские" полномочия, распустил коалиционное правительство автономии, в котором доминировал ХАМАС, после того как последний установил полный контроль над сектором Газа, изгнав оттуда силы движения ФАТХ.

Израиль признает Махмуда Аббаса единственным партнером на мирных переговорах и намерен поддержать его новое правительство. "Любыми средствами, всеми силами мы должны поддерживать Махмуда Аббаса и его правительство. И наоборот, ХАМАС в Газе должен быть полностью изолирован. Необходимы жесткие меры", — заявил член израильского правительства Биньямин Бен-Элиэзер.

Израиль продолжит обеспечивать сектор Газа водой и электроэнергией, но прекращает поставки газа и горючего.

ИЗ ЖИЗНИ В СНГ

Горькие деньги

По данным министерства труда Таджикистана, в этом году в страну из России доставлено более 100 тел таджикских граждан. Причины смерти — убийства, болезни и несчастные случаи. Правозащитники обеспокоены судьбой гастарбайтеров.

На днях в Подмосковье было совершено тройное убийство. Согласно источникам в правоохранительных органах, убитые — приезжие из Таджикистана. Это значит, что в Душанбе отправился очередной самолет с печальным грузом, который, как в армии, называют "груз-200".

Сколько граждан Таджикистана выехало на заработки за рубеж, точно не знает никто. Цифры называются самые разные: от официальных 400 тысяч до неофициальных 1,5 миллиона.

"По нашим подсчетам, более 300 граждан Таджикистана погибают в России ежегодно. Но подсчеты относительны", — говорит Гавхар Джураева, руководитель информационно-правового центра "Миграция и закон" при фонде "Таджикистан".

Хатун Кадамова и ее родственники встречают в Душанбе рейс из Москвы. В самолете — тело 40-летнего Мабаткадама, убитого в Кемерове. В медицинской справке, выданной российским моргом, в графе "причина смерти" значится: множество колотых ранений. В таджикской общине полагают, что молодой человек был убит скинхедами.

Мабаткадама похоронили на Памире, откуда родом его семья. Друзья и земляки собрали для его близких немного денег.

По словам пресс-секретаря таджикского посольства в России Мухаммада Эгамзода, практика сбора денег для похорон умерших гастарбайтеров стала обычным делом. "В России действуют десятки таджикских общественных организаций. Посольство просит их оказать содействие при сборе средств. Эти деньги нужны для проведения поминальных обрядов", — поясняет он.

Между Таджикистаном и Россией нет официальных соглашений о бесплатной доставке "груза-200", вопрос пока только рассматривается. А пока все связанные с этим расходы ложатся главным образом на семьи погибших.

Часто для вывоза тела приходится преодолевать множество бюрократических преград. Тело Мабаткадама на родину привез брат Али. Между Душанбе и Кемерово нет прямого авиасообщения, и "груз-200" пришлось доставлять через другие российские города.

Али рассказывает, что ему пришлось пройти с десяток таможенных и пограничных постов, собрать огромное количество бумаг. "Канитель тянулась почти две недели. Потом я понял. В морге тянули время, ведь за каждый день пребывания там брата я платил по 2—3 тысячи рублей, и им очень выгодно держать людей. Тем более тех, кто плохо знает свои права и российские законы", — вспоминает он.

"Груз-200" доставляется исключительно самолетами, а скидок на его перевозку не предусмотрено; плата взимается в зависимости от веса. В среднем перевозка тел нетаджикскими авиакомпаниями может стоить от 30 до 50 тысяч российских рублей.

До недавнего времени таджикские авиакомпании перевозили печальный груз для своих граждан бесплатно, теперь гражданам приходится оплачивать половину транспортных расходов.

Умерших так много, что в России появляются новые мусульманские кладбища: родные дают свое согласие на похороны близких в России, но с соблюдением канонов ислама. "В Твери по инициативе руководителя таджикской общественной организации Мукима Майбалиева открыто кладбище, на котором хоронят уроженцев Таджикистана. Ведь в исламе вся земля считается божьей", — говорит пресс-секретарь таджикской дипмиссии в России Мухаммад Эгамзод.

Новый трудовой сезон уже начался, и в поисках заработка сотни граждан Таджикистана уезжают из страны. Таджикские трудовые мигранты едут в неизвестность. В Россию не хотят, но родина пока не может предложить своим гражданам достойной альтернативы.

Анора САРКОРОВА.

Душанбе.

ЛАТВИЯ

В Риге вспоминали жертв сталинских депортаций

В Риге в Домском соборе прошла панихида по жертвам депортаций и возложение цветов к памятнику Свободы.

Операция по депортации "Прибой" 66 лет назад проходила по схеме, четко отработанной еще в 1930-х годах. В пять часов утра около 15,5 тысячи граждан Латвии без суда и следствия в товарных вагонах были депортированы в Красноярский край, северные лагеря, а часть задержанных была расстреляна на месте.

Беда затронула многие национальности — латышей, литовцев, поляков, евреев и проживающих в Латвии русских. Поэтому в Латвии не склонны переносить всю вину за депортации на какую-то национальность или на отдельное государство. Виноват сталинский режим, считает экс-мэр Даугавпилса, депутат Сейма Алексей Видавский.

Однако основной удар первой сталинской депортации пришелся по интеллигенции, говорит латвийский историк Леонид Федосеев:

— Значительная часть высланных были латыши, но если говорить о пропорциях, то больше всего пострадали евреи и русские. Так называемых "буржуев" среди евреев было куда больше, чем среди латышей. И вторая группа — это русские, к которым относились как к врагам советской власти: раз ты находишься на территории буржуазной Латвии — значит, ты автоматически "белый" и враг. Это потомки, скажем так, дореволюционной интеллигенции, офицерство, студенчество. Представителей русской прессы фактически всех уничтожили.

По словам историка, 40% сосланных так и не вернулись на родину. Однако остальным выжить в тех тяжелых условиях, по свидетельствам множества очевидцев, удалось благодаря поддержке местного населения:

— Это было очень тяжелое время. И опять же я знаю многих людей, которые там побывали, и которым в ссылке помогли выжить русские — спасли их от смерти. И память о тех русских у людей, которые сегодня возвратились, вечна.

Михаил БОМБИН.

Рига.

КОРОТКО

Дом для престарелых собак

Компания Saradi Corp открыла в городе Насу, что к северу от Токио, заведение, в котором будут доживать свой век около 20 собак.

К услугам пожилых собак круглосуточно будет ветеринар. Постояльцам дадут возможность заниматься спортом, им предложат натуральные продукты. А чтобы они не чахли от скуки в сообществе подобных себе "стариков", им устроят общение с собратьями помоложе.

Глава компании Saradi Corp. Нана Утида говорит, что в последнее время спрос на подобные услуги растет. Причиной является старение не только собак, но и их владельцев. Одним из неприятных симптомов старения у собак является то, что они постоянно лают по ночам.

Месяц пребывания в доме для престарелых собак обойдется их владельцам примерно в 100 тысяч иен (около 810 долларов США).

Кит-гигант прожил с взрывчаткой более века

Исследователям удалось определить возраст огромного полярного кита, выловленного в мае этого года у берегов Аляски. Специалистам помог обломок разрывного наконечника гарпуна, застрявший в теле млекопитающего, которым его пытались поймать рыбаки в XIX веке.

В теле морского гиганта, который прожил от 115 до 130 лет, биологи нашли 9-сантиметровый обломок металлического цилиндра, который был частью разрывного наконечника гарпуна.

Ученые предполагали, что эти киты могут жить до 200 лет, но лишь очень редко экспертам попадались особи, перешагнувшие 100-летний порог.

Не убившее кита бросковое копье было заполнено взрывчаткой с механизмом замедленного действия. Такое оружие использовали китобои в конце позапрошлого столетия. Взрыв наконечника должен был смертельно ранить кита и не позволить вырваться из сетей преследователей. Однако этому гиганту более века назад сильно повезло. Гарпун не задел легкие млекопитающего, а смертоносный обломок застрял у него в области между лопаткой и шеей. "Рана причиняла боль животному, но жизненно важные органы не были задеты, иначе бы он не прожил более 100 лет", - подчеркнул эксперт из штата Массачусетс Джон Бокстоуси.

Секретаршу заменит робот

В Японии открылась необычная прокатная контора. Там можно взять на время робота-гуманоида. Чудо техники способно общаться с людьми - искусственный интеллект позволяет вести достаточно сложные диалоги, а также выполнять функции личного секретаря, в частности, записывать рабочий график владельца и объявлять посетителей.

Робот по имени "Вакамару" имеет рост около одного метра, весит 30 килограммов и передвигается на колесах. Его стоимость достигает 15 тысяч долларов США. Аренда также обойдется недешево — около 126 тысяч иен (тысячу долларов) в день при условии, что робота "нанимают" на целую рабочую неделю. Если же срок его аренды составит 21—30 дней, положена скидка - стоимость оплаты упадет вшестеро, передает ИТАР-ТАСС.

Народная Воля http://www.nv-online.info
22 ЧЭРВЕНЯ 2007 г.

ПУЛЬС

На магілёўскім «Тэхнапрыборы» выкрылі масавыя прыпіскі

Распачатая крымінальная справа. А яшчэ некалькі год таму гэта было стабільна працуючае прадпрыемства.

Але сёлета з-за праблем было прынята тыповае ў такіх выпадках рашэнне аб змяненні яго статуса з акцыянернага на дзяржаўнае. Большасць работнікаў аддалі задарма свае акцыі дзяржаве. Зараз завод курыруе "Белдругмет", які спадзяецца выратаваць яго, абнавіўшы вытворчасць.

У чым прычына крызісу? Паводле слоў следчага пракуратуры Магілёўскай вобласці Георгія Кулака, на прадпрыемстве працягваецца рэвізія. Ужо выяўлена, што кіраўніцтва завода займалася скажэннем справаздачнасці. У прыватнасці, з дапамогай фіктыўных угодаў завышаліся аб'ёмы вырабленай і адгружанай прадукцыі. Такія злачынныя дзеянні працягваліся з 2003-га па 2007 гады. У выніку вырасла вялікая запазычанасць.

Прыпісачнікі могуць атрымаць да 10 год пазбаўлення волі.

Клімава вярнулі ў ізалятар

Палітыка Андрэя Клімава выпісалі з турэмнага шпіталю з дыягназам "стэнакардыя" і зноў змясцілі ў следчы ізалятар на вуліцы Валадарскага.

Нагадаем, што Андрэй Клімаў трапіў у турэмны шпіталь у другой палове траўня. Ён скардзіўся на сардэчныя прыступы і недахоп паветра. У камеры, дзе палітык на той момант правёў больш за паўтара месяца, усе зняволеныя палілі. Андрэй па-ранейшаму адмаўляецца ад дачы якіх-небудзь сведчанняў па сваёй справе і са следствам не кантактуе.

Высяленне за даўгі

Жыхары чатырох мінскіх кватэр ужо выселены. Але такі крайні захад можа быць прыняты яшчэ да некаторых мінчан, якія маюць запазычанасці. А агулам па сталіцы яна складае больш за 2 мільярды рублёў.

Перад камунальнымі службамі пастаўлена задача да 1 ліпеня зменшыць гэтую суму ўдвая. Большасць тых, у каго даўгі (85%), не плацілі за камунальныя паслугі ад аднаго да трох месяцаў. На іх прыпадае да 40% ад усёй запазычанасці.

Масавыя атручэнні ў калоніі

У Івацэвіцкай папраўчай калоніі медыцынская часць запоўнілася зняволенымі, якія скардзіліся на дрэннае самаадчуванне.

З дыягназам, падобным на інтаксікацыю арганізма, былі шпіталізаваны 24 чалавекі. Супрацоўнікі санітарна эпідэміялагічнага кантролю Дэпартамента выканання пакаранняў выказалі першапачатковыя меркаванні, што інтаксікацыі садзейнічала надзвычай гарачае надвор'е, якое ўсталявалася апошнім часам,

Збілі, згодна з Законам «Аб міліцыі»

Пракуратура Ленінскага раёна Магілёва адмовілася заводзіць крымінальную справу на міліцыянераў, якія 22 мая падчас акцыі супраць скасавання льгот збілі грамадскага актывіста, інваліда дзяцінства Сяргея Гіркіна. У пракуратуры пастанавілі, што дзеянні міліцыянераў правамоцныя.

Ленінскае ўпраўленне ўнутраных спраў Магілёва прызнала, што некаторыя факты са скаргі актывіста праўдзівыя. Але адмовілася караць вінаватых, паведаміўшы Сяргею Гіркіну, што міліцыянеры дзейнічалі згодна з Законам "Аб міліцыі".

22 траўня Сяргей Гіркін распаўсюджваў праваабарончы бюлетэнь "Права на волю". Неспадзявана да яго падбеглі міліцыянеры і груба заштурхнулі ў міліцэйскі аўтобус. У пастарунку актывісту паведамілі, што яго затрымалі для высвятлення асобы. Пасля вызвалення Сяргей Гіркін зняў пабоі, што атрымаў ад міліцыянераў, але іх пакарання так і не дабіўся.

Анатоль ВЯРЦІНСКІ

Сніцца Васіль Быкаў. Згадваюцца яго непублічныя выказванні...

Пры жыцці ён, здаецца, не сніўся.

Стаў сніцца пасля смерці.

Было так, што з ночы ў ноч. У абставінах то крыху блізкіх да перажытых колісь сюжэтаў і рэалій, то, натуральна, далёкіх ад дзённай рэчаіснасці, прывідных, мройных.

У адным сне ён з'явіўся ў нейкім асляпляльна белым, незвычайнага фасону адзенні, і я (у сне) выказваю захапленне ягоным выглядам, нават прамаўляю слова "джэнтльмен". У іншым — на пытанне, ці не даць яму вады, ён катэгарычна адмаўляецца і гаворыць нешта ў такім духу, што ніякая вада яму не патрэбна...

Адметна, што бачыцца ён у сонных мроях заўсёды сумным і маўклівым і ў маўклівасці гэтай быццам тоіцца дакор. Застаюцца — па абуджэнні — збянтэжанасць, адчуванне вінаватасці. Пагаджаешся, прызнаеш, што, пэўна, даў падставы для дакору: не змог прачытаць ля труны народжаныя тады ж, падчас паніхіды, развітальныя радкі, не нёс, не адчуў уласным плячом цяжар труны той (адцяснілі некаторыя больш энергічныя нават і ў такой сітуацыі калегі), не хапіла сіл браць удзел у надта тлумных неяк памінках...

Гаварыў блізкім пра гэтыя сны і звязаныя з імі перажыванні. Хто, у адказ, раіў пайсці ў царкву і паставіць памінальную свечку, хто супакойваў, казаў, што перабольшваю сваю віну за магчымае парушэнне пахавальнага рытуалу ("Хіба справа ў гэтым?"), а нехта нагадаў выслоўе: "Раскажы мне свае сны, і я скажу — хто ты". Узяўся памагчы сам сабе і напісаў верш, у якасці эпіграфа да якога прывёўшы словы адной з апошніх паштовак Васіля Уладзіміравіча: "Можа, яшчэ і пабачымся!"

Бачымся з ім у сне.
Дакладней — ён бачыцца мне.
Звычайна недзе пад раніцу,
на зыходзе начы,
калі ўжо злятаюць сычы, —
прыходзіць...
Ці то каб параіцца,
ці то каб спытацца, ці
каб вымавіць нешта тое,
што не паспеў у жыцці
сказаць — не дазволіла доля,
ці то каб засцерагчы...
Ці з нейкаю іншай мэтай?
Ды ў сноў тых адна адмета:
маўчыць ён, мой госць начны.
Прыходзіць — моўчкі, без слоў.
Зыходзіць — сурова маўклівы...
Сёння прыходзіў зноў,
зноў гэткі ж негаварлівы.
І я зразумеў — чаму, —
прачнуўшыся на дасвецці:
сумна там яму,
самотна яму на тым свеце.

Ён сніцца. Гэта — падкорка, нетры падсвядомасці. І ён паралельна жыве ў свядомасці, ён помніцца ў жыцці рэальным, што дзённым, пры дзённым святле.

Ён, увогуле, і на гэтым свеце не быў гаварлівым, тым больш — гаваруном. Пры ўсёй яго таварыскасці, добразычлівасці, спрыяльным стаўленні да шчырага сяброўскага сумоўя, у тым ліку — і да вясёлага мужчынскага, з жартамі і віном, застолля. Ён не маўчаў, але ці не болей любіў слухаць і цаніў тых, хто ўмее не толькі гаварыць, але і слухаць. Яно, бадай, і зразумела. Калі мець на ўвазе, што ён, паводле яго ж уласнага прызнання, "даражыў сваім унутраным, засяроджаным жыццём".

Пагатоў, мяркую, варта згадаць сёння некаторыя ягоныя выказванні. Розных гадоў і ў розных жыццёвых выпадках. Выказванні-развагі, выказванні-высновы, што ўрэзаліся ў памяць і не-не ды даюць пра сябе знаць і складаюць разам са снамі яшчэ адзін чыннік яго жывой прысутнасці.

Вось яны, гэтыя асобныя ягоныя выказванні.

Пра смерць

Пахаванне Аляксандра Твардоўскага. Ехалі ў Маскву — цэлай дэлегацыяй на чале з Максімам Танкам і Іванам Шамякіным — на пасяджэнне так званага Савета па беларускай літаратуры, а прыехалі, здарылася так, на... пахаванне. Сапраўднага прыхільніка, сябра нашай літаратуры, паэзіі нашай. Познім снежаньскім вечарам гутарым (мы ўдваіх у гасцінічным нумары), абменьваемся ўражаннямі, перачытваем верш, што распаўсюджваўся ўпотай падчас паніхіды ("Под некрологом мёртвым слогом..."). Згадваем някрасаўскія радкі:

Русский гений издавна венчает
Тех, которые мало живут,
О которых народ замечает:
"У счастливого недруги мрут,
У несчастного друг умирает".

"Выходзіць, нам толькі здавалася, — гаворыць ціха Васіль Уладзіміравіч, — што ён, волат ва ўсіх адносінах, вялікі творца і грамадзянін, — непераможны, неўміручы. І на гэты раз перамагла смерць. У вечнай вайне з жыццём яна заўсёды выходзіць пераможцай. Праўда, не ўсе памятаюць пра гэта. Ты бачыў, з якім выглядам стаялі ў ганаровым каравуле некаторыя яго ідэйныя злоснікі, розныя літаратурныя начальнікі? Нібыта ім гарантавана калі не бессмяроцце, дык, прынамсі, другое жыццё".

Другі, крыху іншага плану ўспамін. Гаворым па тэлефоне. Кажу, што памерла жончына маці — надзвычай добрая, мудрая, нялёгкага лёсу кабета. "Што ж, — адказвае Васіль, — на жаль, вельмі ўжо звычайная, нават банальная гэта рэч — смерць. Пагатоў не на зыры, не гераічная".

Пра бацькоў і дзяцей

Разам праводзім на цягнік яго старэйшага сына Сяргея, які ад'язджае пасля летніх вакацый на вучобу (вучыцца на вайсковага сувязіста). Бацька дае яму крыху грошай на дарогу, па-мужчынску стрымана цісне руку, кажа "Пішы". Выходзім на прывакзальную плошчу і тут жа загаворваем пра дзяцей, пра іхні лёс. Кажу, што новае пакаленне шчаслівейшае, пэўна, ужо таму, што не ведае страху, які зведалі бацькі. *"У пэўным сэнсе, вядома, гэта так,* — пагаджаецца Васіль. — *Сапраўды, ім выпала лепшая доля. Вунь растуць, становяцца на ногі, атрымоўваюць адукацыю, не ведаючы, дзякаваць Богу, ні вайны, ні холаду-голаду. Але ж для поўнага шчасця гэтага чалавеку мала, мабыць. Яму як істоце мыслячай патрэбны яшчэ духоўныя арыенціры, трэба яшчэ ведаць сэнс свайго зямнога існавання. Ці пашанцуе ім у гэтым?"*

Начуе ў мяне, у ранейшай маёй кватэры, што ў раёне Старажоўкі (ён падабаўся Васілю). Прачынаемся рана. П'ём гарбату. Кажу, што збіраюся наведаць сына, які ў піянерскім лагеры і ўсё просіцца дадому, папрасаваў вунь змену адзежкі, перадачу падрыхтаваў. Калі-небудзь, жартую сумна, як зойдзе размова пра ўдзячнасць, напомню яму пра сённяшні клопат.

"І ведаеш, што ён табе скажа? — смяецца Васіль Уладзіміравіч. — Ён скажа: а я цябе аб гэтым не прасіў. Вось такая можа адбыцца размова ў тым тваім меркаваным будучым".

Пра сямейныя нелады

На нейкай жыццёвай вярсце я дадаў аднойчы да ўжо засвоеных збольшага мудрых правіл вось гэтае, пачутае ад Васіля Быкава: *"Сямейныя сваркі не павінны прадаўжацца больш за тры дні".* Чаму менавіта "за тры", я так чамусь і не ўдакладніў у яго, не перапытаў. Але прынцып быў узяў, як кажуць, на ўзбраенне.

Пра жанчыну

Не памятаю дакладна, чаму, з якой нагоды пра гэта гаварылі, але ён даволі ўпэўнена, хаця, здаецца, і не без долі гумару зазначыў: *"Страшэнныя педанткі. Загадай ёй паліцыць колькасць лісткоў на дрэве, і яна пачне гэта рабіць самым сур'ёзным чынам, старацца з усіх сіл. Пакуль не падлічыць да апошняга лістка. У адрозненне ад мужчыны, які прыкіне прыблізна, на вока, акругліць і назаве лічбу".*

Пра грошы

Усур'ёз і жартам. "Снілася сёння рыба, — гаворыць аднойчы. — Гэта — да грошай". — "Праўда? Верыш у прарочыя сны?" — "Не сказаць, каб вельмі ўжо верыў, але са мной было ўжо аднойчы так: прыснілася рыбіна, а раніцай пазванілі і ветліва запрасілі прыехаць па ганарар". Шмат разоў паўтаралася адна і тая ж сцэнка: падыходзіць з рахункам афіцыянтка, дастаеш (варыянт: дастаём) кашалёк, а ён: *"Не бярыце ў яго, у яго фальшывыя грошы".* І разлічваецца, нягледзячы на пратэст, сам, сваімі "не фальшывымі". Рэдка ўдавалася разлічыцца, як тады гаварылася, на парытэтных пачатках.

Пра пісьменніцкую справу

Адказваючы на пытанне падчас сустрэчы ў колішняй Нацыянальнай бібліятэцы, зазначыў: *"Пісьменнік — гэта начытаны, гэта вельмі старанны чытач".* Іншым разам прызнаваўся: *"Бывае, вельмі цяжка брацца за працу. Уся твая сутнасць, кожная клетачка твайго арганізму супраціўляюцца гэтаму, падбіваюць на ляноту. Даводзіцца прымушаць сябе садзіцца за стол".*

Пра «звычайнага чалавека»

Перагортваючы нядаўна "Артадоксію" Гілберта Частэртона — гарачага абаронцы годнасці і свабоды "звычайнага чалавека" ("common man"), гэтага самага, кажучы інакш, абывацеля, — я раптам злавіў сябе на ўражанні, што нешта падобнае, сугучнае нешта ці то чытаў, ці то чуў. Калі чуў, то ад каго? Успомніў: ад Васіля Быкава. Жыва згадаліся і абставіны, у якіх ён закранаў гэтую тэму — тэму "звычайнага" (больш звыклыя для нас азначэнні: "простага", "маленькага" і г.д.) чалавека. Познім летнім вечарам прагульваемся ля гатэля (на гэты раз — гарадзенскага), да якога праводзіў мяне Васіль Уладзіміравіч. Прываблівае ўвагу прыціхлая, стомлена-сонная вулачка з яе дамкамі, палісаднікамі, штыкетнікам. Пра гаспадароў гэтых даброт, пра насельнікаў вулачкі і загаворвае Васіль Уладзіміравіч. Са спагадай і павагай. І з абурэннем. *"Мы з пагардай глядзім на гэты "мірок", як мага ганім гэты "прыватнаўласніцкі сектар",* — гаварыў Васіль Уладзіміравіч. — *А на яго праўдзе, як на залатой сярэдзіне, трымаецца, можа, свет. Ва ўсякім разе войны і разбой на такіх вось вулачках не замышляюцца. Гэта дакладна".*

Гаварылі тады ў ім — думаю сёння — непазбыўная горкая памяць пра разбуральныя ліхалецці вайны і адначасова глыбока чалавечны дэмакратызм.

2005—2007 гг.

ЗА КАДРОМ

Анастасия СУХАНОВА:

«Мы поздно заговорили о нравственности...»

Режиссера Анастасию Суханову называют брэндом киностудии "Беларусьфильм". Руководство киностудии говорит, что фильмы Анастасии Александровны — самые покупаемые. И что профессор Академии искусств Суханова создала жанр документального кино — так называемые фильмы-"коротышки", посвященные социальной проблематике.

Анастасия Суханова смутилась, когда репортер "Народной воли" спросил, каково быть брэндом.

— Ну какой же я брэнд? — *ответила Анастасия Александровна.* — Я довольно скромный человек...

— Но если Ваши фильмы супервостребованы в Казахстане, Татарстане, России и других странах, значит, Вы наверняка являетесь одним из самых высокооплачиваемых и обеспеченных режиссеров Беларуси...

— Я же делаю фильмы не на свои деньги... Я работаю за зарплату. Киностудия — это госструктура. Мне платят гонорар, который зависит от формата кино. Наверное, я не очень современный человек, поскольку считаю, что не все в жизни зависит от денег. Мне просто нравится снимать кино о подростках. Правда, вначале многих немного смущал пятиминутный формат фильма. Все-таки полноценный документальный фильм — это 10—20 минут. Но и этих пяти минут хватает, чтобы внятно рассказать историю не одной человеческой судьбы.

— Насколько я знаю, часть своих фильмов Вы снимаете в исправительных учреждениях... Наверное, непросто общаться с теми, кто попал за решетку? Да еще и под кинокамеру...

— Как говорится, от тюрьмы и от сумы не зарекайся, все мы люди. Может быть, человек иногда слишком поздно осознает, что находится по ту сторону черты. Собственно, об этом я и делаю картины... Конечно, психологически сложно все пропускать через себя, но тем не менее в большинстве случаев контакт удается. Я, кстати, никогда не снимаю людей без их письменного согласия. Считаю, что в этих фильмах не должно быть для подростков никакой "подставы".

— Молодые люди, с которыми Вы общаетесь, осознают свои ошибки?

— Почти все. Правда, им очень сложно адаптироваться, когда они выходят на свободу. И поэтому через некоторое время многие снова попадают в места лишения свободы. Время изменилось, и они не востребованы.

— Ваши ролики не раз получали международное признание...

— В Москве на кинофестивале "Закон и общество" у меня состоялось пять показов. И я получила специальный приз за серию социальных роликов. Общение с подростковой аудиторией показало, что такие фильмы действительно нужны. Ведь для подростков уже довольно давно не снимаются фильмы. И получается, что молодежь самого сложного подросткового периода воспитывается чаще всего на отрицательной экранной парадигме - на боевиках, фильмах ужасов...

— Интересно, Ваши фильмы окупаются?

— На мой взгляд, подобные фильмы не должны окупаться. Они должны быть частью государственной программы социально-нравственного воспитания. Хотя так случилось, что эти фильмы чрезвычайно востребованы и собирают хорошие прокатные суммы по всему СНГ.

— Вы не только снимаете кино, но еще и преподаете в Академии искусств...

— В Академии я работаю уже давно — с 1992 года. Преподавательская деятельность доставляет мне огромное удовольствие. Я учу творческой профессии — готовлю будущих телеоператоров. Радует то, что в последнее время этой профессией все чаще увлекаются девушки. Мне кажется, что если кто-то хорошо владеет своей профессией, то просто обязан научить ей и молодое поколение. Но у взрослых зачастую не хватает времени на общение с молодыми людьми. На мой взгляд, сегодня молодежь очень "продвинутая". Просто из-за того, что изменились технологии, люди практически разучились писать, выражать свои мысли. Из-за повсеместной компьютеризации у молодых нет времени посидеть с книгой, возможно, пофилософствовать. Я много общаюсь с молодежью. Знаю, чем они живут. И неожиданно выяснила для себя, что у них нет положительного героя для подражания.

— Можете ответить, почему?

— Это поколение было в "нежном" возрасте в 1990-х годах, когда их родители занимались не воспитанием детей, а погоней за средствами существования. Тогда на их глазах произошло разделение на нищих, бедных и богатых, произошло смещение ценностей: отрицательный герой стал симпатичным. И для многих он стал объектом для подражания. Мы очень поздно заговорили о нравственности. Сейчас идет постепенное возвращение к семье, к браку, к нормальному детству... А когда я начала снимать социально-нравственное кино, многие удивились. Сейчас оно как никогда востребовано.

— Знаю, что сейчас Вы работаете сразу над несколькими проектами...

— Да. Один называется "Право на надежду". Часть фильмов я снимала в исправительных учреждениях. Меня интересовало не само преступление, а то, что привело подростка к нарушению закона. Кстати, начинался этот цикл с ролика "Ловушка неволи", который рассказывал о женщине-наркоманке. Она благодаря сыну перестала употреблять наркотики и после лечения вернулась к нормальной семейной жизни.

Еще я работаю над проектом "Азбука выживания" — в

него войдут ролики, которые учат подростков правильно вести себя в обществе.

— Вы работаете на "Беларусьфильме". Но сегодня в Беларуси есть и другое, не менее востребованное документальное кино — например то, которое снимает Юрий Хащеватский. Как Вы относитесь к подобным фильмам?

— Я считаю, что в условиях демократии, как записано у нас в Конституции, каждый имеет право высказать свою точку зрения.

Дмитрий БОБРОВСКИЙ.

ЗДАРЭННЕ

Здымаць забаронена...

Днямі ў Шклоўскім раёне за фатаграфаванне дома жонкі Аляксандра Лукашэнкі была затрымана карэспандэнтка незалежнай газеты "Салідарнасць", член грамадскага аб'яднання "Беларуская асацыяцыя журналістаў" Алена Якжык.

"Па рэдакцыйным заданні я прыехала ў Шклоў, каб падрыхтаваць матэрыял пра чарговую "будоўлю стагоддзя". У пасёлку Маладзёжны, што ў Шклоўскім раёне, будуецца першы ў Беларусі завод па вытворчасці газетнай паперы", — паведаміла карэспандэнту "Народнай волі" Алена Якжык.

Але высветлілася, што якраз у гэты дзень узніклі пэўныя праблемы з транспартам. Не было маршрутнага таксі, спазняўся і рэйсавы аўтобус, на якім можна было прыехаць у Маладзёжны. Для таго каб не губляць час, карэспандэнт "Салідарнасці" разам з іншымі жанчынамі вырашыла дабірацца да пасёлка пехам. *"Ад Шклова да Маладзёжнага — некалькі кіламетраў,* — працягвае Алена. — *Па дарозе я разгаварылася з мясцовымі жыхаркамі — такія мілыя жанчыны. Калі праходзілі праз вёску Рыжкавічы, адна з маіх спадарожніц сказала: "А зараз мы будзем праходзіць дом жонкі Аляксандра Лукашэнкі, калі вам трэба, то можаце яго сфатаграфаваць. Я зрабіла літаральна 4—5 здымкаў, і мы пайшлі далей. Нічога асаблівага гэты дом з сябе не ўяўляе — звычайны, акуратны катэджык. У той момант я і падумаць не магла, што ў мяне могуць узнікнуць праблемы".*

Адысці далёка ад "месца злачынства" Алене Якжык не ўдалося: *"Літаральна праз тры хвіліны мяне акліканў малады чалавек у цывільным: "Дзяўчына, стойце". Ён назваўся супрацоўнікам узвода па ахове спецаб'ектаў. І прапанаваў прайсці з ім на пост. Я сказала, што мэта майго прыезду — зусім іншая, і калі б я ўбачыла шыльду, на якой было б напісана, што будынак здымаць нельга, я б, канечне, яго здымаць не стала. Навошта мне лішнія непрыемнасці? Таму я прапанавала чалавеку ў цывільным на яго вачах выдаліць "крамольныя" здымкі, каб не губляць часу",* — распавядае Алена Якжык.

І ўсё ж журналістка была вымушана прайсці на пост аховы: *"Там мне задавалі ўсялякія пытанні. Падрабязна распытвалі пра мэту прыезду, пра тое, навошта я стала здымаць гэты дом, і нават пра тое, хто з'яўляецца заснавальнікам "Салідарнасці"... Я падпісала напісанае з маіх слоў, а потым мне было сказана: "Ну ўсё, будзем чакаць чалавека з "камітэта". Пакуль чакалі гэтага чалавека, я паспела зрабіць некалькі тэлефонных званкоў, а потым мне забаранілі выходзіць з кабінета, патлумачыўшы, што я затрымана",* — гаворыць Алена.

Пасля прыезду "камітэтчыка", які адмовіўся сябе назваць, журналістка на яго вачах выдаліла фотаздымкі дома жонкі Аляксандра Лукашэнкі: *"На тым і развіталіся. І я пайшла далей — у Маладзёжны, бо мяне чакалі людзі, з якімі была папярэдняя дамоўленасць. Аднак па дарозе мяне абагнала машына, з якой выйшаў усё той жа "камітэтчык". Ён сказаў: "Ну што ж Вы, Алена Ігараўна, Вы ж, аказваецца, не маеце права збіраць інфармацыю, бо ваша выданне незарэгістраванае... Я сказала, што "Салідарнасць" зарэгістравана ў Міністэрстве інфармацыі і што я як журналіст маю права бесперашкодна збіраць інфармацыю. Да Маладзёжнага я дабралася без праблем. Адтуль на машыне мяне прывезлі ў Шклоў. Я рушыла на аўтавакзал, і тут да мяне падышоў участковы. Ён паведаміў, што ў горад паступіла інфармацыя аб тым, што прыехаў журналіст, які не меў права збіраць інфармацыю. Толькі пасля таго, як я паказала яму фотаапарат і ён упэўніўся, што здымкаў дома жонкі Аляксандра Лукашэнкі няма, я змагла выехаць у Мінск",* — расказала Алена Якжык.

Вось у такой "свабоднай краіне" мы жывем...

Віталь ГАРБУЗАЎ.

КАМЕНТАР

Міхаіл ПАСТУХОЎ, экс-суддзя Канстытуцыйнага суда: «Магчыма, ёсць нейкі закрыты дакумент...»

Пракаменціраваць сітуацыю "Народная воля" папрасіла юрыста Грамадскага аб'яднання "Беларуская асацыяцыя журналістаў" Міхаіла Пастухова: "Тое, што ёсць нейкі закрыты дакумент, у якім месціцца спіс аб'ектаў, фота і відэаздымка якіх забаронена, я цалкам дапускаю. Праўда, шырокай грамадскасці яго ніхто не паказваў. Можна здагадвацца, што ў лік непажаданых для здымкі аб'ектаў трапілі будынкі дзяржаўных органаў усіх галін улады. А вось што тычыцца прыватных дамоў грамадзян, то тут патлумачыць увогуле нешта складана. Можна толькі здагадкі будаваць".

Народная Воля http://www.nv-online.info
22 ЧЭРВЕНЯ 2007 г.

ЛЁС ЧАЛАВЕКА

«Горы для яго былі больш ласкавыя, чым вада...»

На гэтым тыдні трагічна загінуў адзін з самых вядомых беларускіх альпіністаў **Віктар КУЛЬБАЧЭНКА**, *які неаднойчы знаходзіўся ў гарах на мяжы жыцця і смерці.*

Віктара не засыпала ў гарах, ён не сарваўся з маскоўскіх высотак, дзе апошнім часам займаўся прамысловым альпінізмам.

Заслужаны майстар спорту патануў у возеры паблізу Жодзіна...

Апошняя экспедыцыя Віктара Кульбачэнкі была год таму. Вельмі трагічная экспедыцыя па ўзыходжанні на гару Чагоры, альбо "К-2". Падчас узыходжання загінула чацвёра альпіністаў. Віктару цудам удалося выжыць.

"Ведаеш, напэўна, у мяне ёсць нейкі анёл-ахоўнік, — расказваў мне тады альпініст па вяртанні ў Маскву. — *Калі на нас абрынулася лавіна, я проста ляжаў і думаў аб жыцці. Думаў, што вось яна такая — мая смерць. Адчуваў, як цяжкі снег нада мной расце і расце. А затым мне прыйшла ў галаву шалёная думка — трэба змагацца! І я змагаўся, караскаўся, змог выбрацца самастойна... Падчас дзвюх маіх экспедыцый загінула сем чалавек. Магчыма, гэта нейкія своеасаблівыя "званкі" мне зверху. Усё трэба пераасэнсаваць".*

...У красавіку Віктару Кульбачэнку споўнілася 45 гадоў. Днямі прыехаў да бацькоў з Масквы ў Жодзіна.

"Патануў у возеры, — коратка паведамілі мне сябры Віктара па альпінізме. — *Гэта лёс. Горы былі да яго больш ласкавыя, чым вада".*

Алесь СІВЫ.

ПРАТЭСТ

Тэлевізійныя манкурты

Як заўсёды, раніцай, падчас снедання, ўключаю тэлевізар. Але 13 чэрвеня было жаданне раструшчыць экран і больш ніколі не бачыць вядучых, якія быццам плюнулі мне, беларусу, у душу.

Якая заангажаванасць! Агляд прэсы — дык толькі той, якая лашчыць вуха ўлады. Што, у "Народнай волі" мала публікацый, на якія трэба было б звярнуць увагу? Нямала. Але ж, як я зразумеў, на беларускім тэлебачанні робяць выгляд, што такой газеты не існуе. А яна не проста існуе, а кожным сваім словам абуджае свядомасць беларусаў, заклікае іх да сапраўды дэмакратычных ідэалаў. Вядома ж, на дзяржаўным тэлебачанні прытрымліваюцца іншай палітыкі — той, якая дыктуецца з "Чырвонага дома".

Аўтары вышэйзгаданай ранішняй тэлепередачы пасля агляду прэсы прапанавалі гледачам рэтраспектыўную інфармацыйную падборку пад рубрыкай "Даты". Вы думаеце, хоць нешта ўспомнілі з таго, што звязана з Беларуссю? Можа, з дзесятак разоў называлася дата 13 чэрвеня, але яна тычылася толькі суседняй краіны — Расіі. І толькі самая апошняя інфармацыя — аб тым, што некалі ў гэты дзень у Мінску былі праведзены міжнародныя спаборніцтвы па акрабатыцы ў гонар касманаўта СССР Волкава.

Ну і памяць у тых, каго без перабольшання можна назваць манкуртамі. Як быццам з 13 чэрвеня не звязаны лёс ніводнай вядомай асобы Беларусі, як быццам гэтай датай не пазначаны значныя падзеі, якія адбываліся ў нашай краіне!

У мяне асабіста ствараецца ўражанне, што на БТ працуюць людзі без нацыянальнага гонару, людзі, якіх у народзе называюць "пятай калонай".

Канстанцін ВЯЛІКАСЕЛЕЦ,
беларус.

КРУПНЫЙ ПЛАН

На память о пережитых страхах

Мой собеседник относится к когорте режиссеров, создававших советское кино. Хорошие и лучшие его образцы. Если назову только один фильм "Военно-полевой роман", то сразу станет ясно, о ком идет речь. А есть еще "Верность", "Любимая женщина механика Гаврилова", "Анкор, еще анкор!", "Ретро втроем" и другие достойные картины. По автобиографической повести Петра Тодоровского "Вспоминай — не вспоминай" снят недавно интересный телесериал "Курсанты". Интонация большинства его фильмов суровая и одновременно искренне-задушевная.

Сейчас Тодоровский работает в Минске. Он ставит четвертый фильм о человеке в обстоятельствах войны. Его герои — семья Пичуговых, отец и три сына, которые влились в армейское подразделение, наступающее на запад ранней весной 1945 года. На титульном листе сценария, сочиненного самим Тодоровским, лесенкой напечатано что-то вроде эпиграфа: "После войны, еще в Германии, расставаясь с моим другом, капитаном Пичуговым, мы обменялись фотографиями. На своей он мне написал: "На память о пережитых страхах".

С народным артистом России, заслуженным деятелем искусств Украины Петром Тодоровским мы беседуем на натурной съемочной площадке в Лошице, пока идет подготовка к съемкам последнего перед эпилогом эпизода.

— Петр Ефимович, уже много лет слышны разговоры о том, что тема войны исчерпана. Вы же упорно возвращаетесь к ней раз за разом. Почему?

— Потому что война — моя молодость. Она не отпускает. Надеюсь найти какой-то новый ее аспект, показать войну с неизвестной стороны. Не хотелось бы повторять уже сделанное другими. Я пытаюсь рассказать о психологии человека в негативных обстоятельствах, выявленных войной. Ведь если к этому не обращаться, то все опять вернется на круги своя. О войне следует говорить правду и только правду — так же, как когда-то это удалось Льву Николаевичу Толстому, через пятьдесят лет рассказавшему правду о войне 1812 года. Надеюсь, лет через пятьдесят, может, больше, появится писатель его уровня и развернет всю панораму бедствия и героизма, подведет весь колоссальный итог жертв, который народ принес во имя победы...

— В вашем новом фильме один из главных мотивов — доверие к человеку...

— Сталинизм, уничтоживший интеллектуальный базис народа, еще не исчез, многие с этим сознанием живут до сих пор... Несколько лет назад, готовясь к фильму, мы с оператором стали снимать один объект в центре Москвы. Вдруг появляется мужичок: а что вы тут фотографируете? Тут рядом секретный объект. Хотели уйти, а он: "Нет, пройдемте". Прошли, я звоню, вышел капитан КГБ, и бдительный гражданин ему докладывает: "Вот, они вас фотографируют". Офицер пояснил, что объект действительно секретный, но отреагировал с досадой: "Раз пять уже сигнализировали! Как они надоели!"

— В сценарии "На память..." очень убедительно выявлена психология подозрительности, с которой в ладу люди подлые... Хочу сказать, Петр Ефимович, что сценарий написан в духе фронтовых повестей Василя Быкова...

— Надеюсь, это комплимент? *(Режиссер улыбается).*

— Вы — фронтовик. Какими дорогами шли на войну, какими возвращались?

— Я был в составе Первого Белорусского фронта. Прошел Западную Украину, Польшу, всю Германию... Окончил Саратовское военное училище — то самое пехотное училище, куда попал и Василь Быков. Только я пришел на год позже, он с 1924 года, я — с 1925 года. В Минске мне подарили мемуары Василя Быкова "Долгая дорога домой". Я читаю — все один к одному, с нами то же самое было: по 10—12 часов на плацу в жару, дождь, стужу, отмораживали руки-ноги... Мне больше повезло, чем ему. Нас послали пилить дрова в Приокский округ, а их выпуск отправили на Курскую дугу...

В войну дошел до Эльбы. Год был в Германии в рядах оккупационных войск. Демонтировали заводы, фабрики и отправляли их на Восток. Вернулась наша 47-я армия в 1946 году. Разместили под Костромой, в глухом лесу, где раньше были казармы. Быт там был еще тот — проваленные крыши, лишения, доносчики... Я многое взял из той атмосферы для фильма "Анкор, еще анкор!".

— О женщинах, которые были на войне, в тылу всегда говорили плохо. А вы сняли фильм "Военно-полевой роман" как раз в оправдание женщин-фронтовичек. То же самое когда-то сделал Константин Симонов в стихотворении "Фронтовая жена". Я помню только его концовку: "Она молча несет свою муку. Поцелуй, как встретишь, ей руку". Ваш фильм никак не связан с симоновским посылом?

— Нет, это все из моей памяти. Осталось видение девушки-королевы, которую любил комбат. Он погиб, девушка исчезла. В 1949-м или в 1950-м на Курском вокзале я увидел, как королева продавала пирожки. Рядом с ней сидела девочка. Женщина была в телогрейке, в ватных брюках, зазывала покупателей хриплым голосом, на пальцах облезлый маникюр. Так вырисовалась история в "Военно-полевом романе".

— У вас есть еще замыслы, связанные с военной темой?

— Есть, но они слабее, чем в сценарии "На память о пережитых страхах", поэтому о войне, снимать больше не буду. Хочется сделать что-то легкое, какое-нибудь прелестное ретро...

Алла БОБКОВА.
Фото Ивана БУГРОВА.

СПЕЦЫЯЛЬНЫ РЭПАРТАЖ

Байкеры

Яшчэ задоўга да афіцыйнага адкрыцця фестывалю "ROCK&BIKE PICNIC 2007" ў сталічны парк "Дрымлэнд" сталі з'язджацца яго галоўныя ўдзельнікі — байкеры. Апранутыя яўна не па надвор'і — у скураных куртках і банданах, яны паркавалі сваіх "жалезных коней" на спецыяльна адведзенай для гэтага пляцоўцы. Сярод байкераў, дарэчы, была заўважана адзіная прадстаўніца прыгожай паловы чалавецтва — Ірына. Спытаўся: "Адкуль у вас такая любоў да матацыклаў?" "Я мужа кахаю, а ён у мяне байкер", — адказала дзяўчына, якая павольна разлеглася на матацыкле...

...Каля трох гадзін дня на імправізаванай стаянцы набралася каля пяці дзесяткаў матацыклаў на любы густ — ад зусім кампактных да вельмі ўнушальных па памеры. Іх кошт таксама ўражваў. Пагутарыўшы з удзельнікамі байкерскага фестывалю, даведаўся, што некаторыя матацыклы каштуюць 30.000 умоўных адзінак: *"За адзін байк і сапраўды можна купіць некалькі неблагіх легкавых аўтамабіляў. Усё залежыць ад фінансавых магчымасцяў і жаданняў чалавека. Што такое добры матацыкл — кожны вырашае для сябе сам. Па мне якасць матацыкла вызначаецца не яго коштам, а надзейнасцю. Добры байк — гэта той, на якім можна ад'ехаць на дзве-тры тысячы кіламетраў і быць упэўненым, што вернешся назад",* — сказаў карэспандэнту "Народнай волі" кіраўнік Мінскага мотаклуба "Live to Ride" Аляксандр, больш вядомы ў байкерскіх колах як Тарас.

Мотаклуб "Live to Ride", які выступіў адным з арганізатараў байк-фестывалю, — арганізацыя даволі маладая, ёй толькі два гады. Яе кіраўнік прызнаўся, што адной з мэтаў удзелу прадстаўнікоў гэтага клуба ў байк-фестывалі з'яўляецца разбурэнне стэрэатыпаў: *"У часы СССР уяўленні пра рокерства былі даволі негатыўныя і няправільныя. Уяўлялася, што рокер — гэта абавязкова патлаты, брудны, з замаслenымі рукамі чалавек на "Яве". Лічылася, што рокер — абавязкова па-за законам. Хаця насамрэч байкерства — гэта філасофія, частка культуры, рух, які прапагандуе захапленне тэхнікай, фізічнае развіццё і здаровы лад жыцця",* — кажа Аляксандр.

Наконт здаровага ладу жыцця байкераў аўтар гэтых радкоў можа гаварыць з адказнасцю, бо ўпэўніўся навідавоку. Прагульваючыся па "Дрымлэндзе", давялося сустрэць байкера Анжэя Папалаўскага. Ён разгульваў з пляшкай піва. Падышоў. Пазнаёміліся. Пытаюся: як жа пасля піва за руль матацыкла садзіцца? У адказ чую: *"А хто вам сказаў, што я за руль збіраюся? Спіртное і матацыкл — рэчы несумяшчальныя. Я проста прыйшоў паглядзець на тое, як будуць выступаць мае сябры".*

Паглядзець і сапраўды было на што. У праграме байкерскага фестывалю было шмат цікавых конкурсаў. Асабліва ўражаў прысутных конкурс "знішчэнне пакрышкі". Ахвочых паназіраць за гэтым набралася дастаткова. Але, калі працэс, што называецца, пайшоў, цікаўных стала значна менш. Уявіце: гарачыня, страшны роў, кола трэцца аб брук, пах паленай рызіны разносіцца па наваколлі... Нават фотакарэспандэнты, задыхаючыся, адскоквалі... Ды што там фотакарэспандэнты — тэхніка не вытрымлівала. Пакрышку прыйшлося *"разбураць"* у два этапы, бо ў матацыкла, які стаў "ахвярай" гэтага конкурсу, ускіпела масла...

Дарэчы, тое, што пагалоўна ўсе байкеры ездзяць вельмі хутка, — чарговы міф. Хуткасць для некаторых — не самамэта. Упэўніцца ў гэтым можна было, убачыўшы конкурс на самую марудную язду. Перамог у ім каларытны байкер па мянушцы Харлік. Дарэчы, ужо некалькі сезонаў запар яму няма роўных па гэтай дысцыпліне. *"Харлік проста хутка ездзіць развучыўся",* — падколвалі пераможцу ягоныя сябры. Але Харлік на гэта не звяртаў увагі, а толькі рытарычна пытаўся ў арганізатараў: "Ёлки-палки, где подарки?" "Паэзія" сапраўды была ўзнагароджана, і Харліку ўручылі такі пляшку піва "Баброў". Праўда, піць пенны напой ён не стаў. За рулём усё ж такі...

Ведаў пра гэта і раней, але наглядзеўшыся на трукі ў выкананні байкераў, славіў сябе на думцы, што байкерства — гэта даволі траўманебяспечнае захапленне. Але кіраўнік мотаклуба "Live to Ride" не падзяляе падобнага меркавання: *"Я не зусім разумею ДАІшнікаў, якія з мая праводзяць аперацыю "Матацыкліст". Размаўляючы з імі, можна даведацца, што па статыстыцы аварый з удзелам матацыклістаў значна менш, чым з удзелам кіроўцаў легкавых аўтамабіляў. Ды і аварыі часта здараюцца не з-за таго, што нехта дрэнна водзіць, а з-за таго, што ў чалавека ў галаве нешта не тое..."*

Як ні банальна гэта прагучыць, але байкеры — гэта адна вялікая сям'я. У цывільным жыцці ў іх у кожнага ёсць праца, сям'я, дзеці. Але іх жыццё без матацыкла ўявіць нельга. Вось таму яны і збіраюцца на падобныя злёты. Дарэчы, наступны пройдзе менш як праз два тыдні ў Мазыры. Спяшайцеся ўбачыць!

Віталь ГАРБУЗАЎ,
Фота Юрыя ДЗЯДЗІНКІНА.

СЛЫШАЛИ?

Обезвоженный Минск

Санитарные службы провели массовую проверку качества воды как в столичных, так и в региональных водоемах. 24 из них на сегодняшний день признаны непригодными для купания. В столице нельзя купаться в Минском море, на водохранилищах Цна и Дрозды, а также в Комсомольском озере.

Больше всего загрязненных водоемов в Витебской области. Это реки Западная Двина, Лучеса, Витьба.

В Брестской области санэпидемстанции запретили купаться в реках Видьма и Щара.

Основная причина загрязнения воды — наличие кишечной палочки.

Соб.инф.

АКЦИЯ

Игорь КОВАЛЕНКО: «В экстренной ситуации мы все равно придем и сдадим кровь»

Могилевские доноры начали акцию протеста против отмены некоторых льгот. Целую неделю они отказываются сдавать кровь и плазму.

Накануне акции мы дозвонились до почетного донора Беларуси Игоря Коваленко. 14 июня Игорь Коваленко прилюдно отказался от значка "Почетный донор". *"Мы к людям и государству лицом, мы можем и ночью поехать на вызов,* — заявил Игорь. — *А государство к нам — пустым местом... Мы — отработанный материал, и отношение к нам становится соответствующим. А не сдать ли мне этот значок? Все, решил сдать!"* Инициатива провести предупредительную забастовку тоже исходит от Игоря. Ее поддержало большинство доноров Могилевщины.

— Точное число бастующих я не назову, — говорит Игорь Коваленко. — Мы не чиновники и такую статистику не ведем. Но большинство доноров нашего региона заявили, что не будут с 20 по 27 июня сдавать кровь и плазму.

О забастовке мы предупредили областную станцию переливания крови. Предупредили давно, чтобы у медиков было время сделать определенные запасы. Но, естественно, случись что-то экстренное, когда срочно понадобится донорская кровь, мы, конечно же, не раздумывая, приедем и сдадим ее. Мы понимаем, что тем самым, возможно, спасем чью-то жизнь. Здесь, в Могилеве, мы знаем, куда обычно идет наша кровь, тромбоциты, эритроциты, плазма — для детей, которые больны лейкемией и проходят после химиотерапии восстановительный курс.

— Доноры Могилевщины, пожалуй, единственные, кто громогласно возмутился по поводу отмены льгот...

— Конечно, мы будем отстаивать свои права, свои льготы, которые у нас отобрало правительство и депутаты. Мы помогаем людям, а государство относится к нам потребительски. Использовали нас — и все, до свидания... А ведь человек может приобрести серьезные заболевания, часто бывшие доноры страдают заболеваниями сердца и сосудов. И 50-процентная скидка на приобретение лекарств была кстати. И даже эта крошечная надбавка к пенсии — 16 тысяч — тоже. Сейчас, выходит, нас просто хотят выкинуть на обочину.

— Вы думаете, предупредительная забастовка поможет сохранить льготы донорам?

— Меня вообще вся эта ситуация поразила. Как быстро депутаты — "народные избранники" — одобрили этот закон! Ведь по сути его никто даже не обсуждал. Доноры Могилева, например, отправили в парламент обращение не отменять льготы. Под обращением свои подписи поставили 250 человек. Но реакции не было никакой. 1 июня мы получили отписку, что якобы обращение пришло поздно. Но я точно знаю, что зарегистрировано оно было за несколько дней до парламентских слушаний. Теперь слово за президентом, он должен подписать соответствующий указ. А президент выжидает. Может быть, он обратит внимание на наши акции, прислушается к нам. Может быть, он внесет поправки в этот закон.

— А если льгот Вас все-таки лишат, кровь будете сдавать?

— Я буду продолжать акции. Осенью планирую попасть на сессию парламента и выступить перед депутатами, пристыдить их. Депутаты от Могилевщины промолчали на майских заседаниях, когда голосовали за принятие этого закона, значит, мы должны выступить.

Сейчас, когда прижало, мы решили создать общественную организацию доноров. А то в Беларуси почти 41 тысяча почетных доноров, а организации нет. Мы ведь даже не знали, к кому обратиться за помощью. В Красный Крест? Но его тоже возглавляет бывший замминистра здравоохранения, чиновник, одним словом... То, что я выступил с инициативой, не случайно. Я давно участвую в общественной жизни, состою в оргкомитете по созданию Партии свободы и прогресса. Юристы оргкомитета помогают нам в создании общественной организации доноров...

Кстати, Александр Лукашенко подписал закон об отмене льгот буквально накануне акции протеста могилевских доноров. Закон вступает в силу через полгода.

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ.

К СЛОВУ

Каких льгот могут лишиться доноры

— 50-процентной скидки на лекарства и зубопротезирование.

— Прибавки к пенсии в размере 40 процентов от минимальной пенсии по стране. Сегодня это 16 тысяч белорусских рублей.

Какие льготы предлагается сохранить?

— Два оплаченных дня отдыха после сдачи крови или плазмы (из расчета по среднему заработку).

— Денежную компенсацию в размере около 30 долларов за каждую кровь- и плазмодачу.

— Право первоочередного обследования в организациях здравоохранения.

Народная Воля http://www.nv-online.info
22 ЧЭРВЕНЯ 2007 г.

ЗА БОРТИКОМ

Фрэйзер думает о Беларуси

Председатель Белорусской федерации хоккея Владимир Наумов согласен оставить не прежней должности главного тренера национальной сборной американского специалиста Курта Фрэйзера, а назначенцу на пост наставника "молодежки" Андрею Расолько пообещал "два года".

Наверняка американец, который после неудачного выступления нашей сборной на последнем чемпионате мира (11-е место) укатил в Штаты, летел в Минск на отчетное мероприятие БФК с грустными мыслями.

Год назад, когда **Курт Фрэйзер** возглавил белорусскую команду, задачи ставились самые высокие, зарплата американцу была назначена хоть и не ахти какая для уровня НХЛ и даже России, но очень даже приличная для белорусской действительности — 100 тысяч долларов в год.

Быть или не быть отставке Фрэйзера? Вот вопрос, который мучил всех накануне. И если не американец, то кто тогда?

Впрочем, на исполкоме **Владимир Наумов** очень быстро расставил точки над "i". Любителей громких скандалов ждало разочарование.

"Я целую ночь думал, кто из белорусских специалистов сегодня может возглавить национальную команду, — признался Владимир Владимирович. — *Кроме амбиций и распрей, которые потом могут возникнуть, — никого. Я не умаляю достоинств ни Михаила Захарова, который взял Континентальный кубок, ни Эдуарда Занковца, ни Андрея Гусова. Но как тренерам национальной сборной им еще надо над собой поработать. Практика привлечения североамериканских специалистов пока себя оправдывает. Значит, нужно опираться на тех, кто в данный момент знает больше, а не придумывать что-то самому. Мы обсудили этот вопрос и предложили Курту Фрэйзеру продолжить работу с нашей национальной командой. Но он попросил отсрочку на две недели для раздумья. Поэтому, если до 1 июля Курт Фрэйзер согласится работать с нашей командой, значит, так и будет. Если не согласится — снова вернемся к этому вопросу".*

Когда кто-то из членов исполкома бросил "камень в огород" североамериканцев (мол, как бы "свежая струя не превратилась в болезненный сквозняк"), Наумов грудью встал на защиту Глена Хэнлона и Курта Фрэйзера.

"Когда два года назад мы пригласили сюда Хэнлона, он ничего, кроме обид, в Беларуси не испытал, — заявил руководитель БФХ. — *Единственный человек (в Беларуси мы такого человека не нашли) бескорыстно отработал два года, а его все же упрекали в том, что он скрывает деньги. Но вы же посмотрите!.. Когда-то мы говорили лишь о том, чтобы остаться в группе "А", а сегодня мы уже расстраиваемся, когда занимаем в сильнейшей группе не очень высокое место. Поэтому труд североамериканские специалисты проделали огромный. Благодаря помощи Курта Фрэйзера сегодня Денисов может в Америке подписать контракт с фарм-клубом "Колорадо". Благодаря его помощи Кулаков готовится уехать в Америку..."*

Одним словом, теперь последнее слово за Куртом Фрэйзером, он сам взвесит все "за" и "против". Кроме того, ассистентам американца предложено возглавить юниорские сборные: **Эдуарду Занковцу** — команду (до 18 лет), **Владимиру Цыплакову** — до 17 лет. "Молодежкой" будет руководить **Андрей Расолько**, который на исполкоме попросил два-три года, чтобы *"сделать команду"*, после чего с него и спросить.

Председатель Федерации хоккея, который ко всему прочему еще и министр внутренних дел, согласился удовлетворить просьбу молодого тренера: *"Два года я вот здесь, при всех, тебе обещаю. Насчет третьего — будем смотреть по результату".*

На том и разошлись, договорившись собраться через месяц на очередной исполком. Кстати, на нем будет рассмотрено еще одно любопытное предложение — установить для хоккейных клубов потолок заработной платы. Видно, уже прет через края...

Андрей ВЕЛЕСКИН.

ВІНШУЕМ!

Антоненка лепшы

36-гадовы нападаючы мінскага "Дынама" і нацыянальнай зборнай Алег Антоненка прызнаны лепшым хакеістам Беларусі сезона-2006/2007 па выніках традыцыйнага апытання спартыўнай газеты "Прессбол", у якім узялі ўдзел 246 хакейных спецыялістаў і журналістаў.

А.Антоненка набраў 616 ачкоў (178 першых месцаў, 30 другіх і 22 трэціх). Другім стаў нападаючы омскага "Авангарда" Аляксей Калюжны, трэцім — форвард "Гамільтона" і "Манрэаля" Андрэй Касціцын.

На апошнім чэмпіянаце свету ў Маскве А.Антоненка стаў лепшым бамбардзірам у складзе беларускай зборнай, закінуўшы больш за чвэрць шайб (5 з 19).

Па выніках 17 папярэдніх апытанняў мацнейшымі гульцамі краіны прызнаваліся Міхаіл Захараў (1990 год), Аляксандр Шумідуб (1991), Уладзімір Цыплакоў (1992, 2000, 2002), Эдуард Занкавец (1993), Андрэй Скабелка (1994, 1997), Васіль Панкоў (1995), Аляксандр Андрыеўскі (1996), Андрэй Мезін (1998, 1999, 2005, 2006), Дзмітрый Старасценка (2001) і Руслан Салей (2003, 2004).

Дзмітрый УЛАСАЎ.

«ЗВЕЗДЫ» В ГОСТЯХ У «НАРОДНОЙ ВОЛИ»

Виктория АЗАРЕНКО:

«О бой-фрэнде говорить не буду — не надо травмировать маму»

В редкие дни одной из лучших белорусских теннисисток удается заскочить на пару дней в родной Минск. Но, как гласит народная мудрость, не было бы счастья да несчастье помогло. После полученной на Открытом чемпионате Франции травмы Вике ничего другого не оставалось, как зачехлить ракетку и проведать маму.

— Надо же было такому случиться, что на тренировке рванула плечо, — *с сожалением вспоминает Вика, которая до недавнего времени входила в "полтинник" лучших теннисисток мира.* — Самое обидное, что травмировалась перед первым же матчем. Я никогда не была в такой форме, как сейчас, и вот... Правду говорят: когда человек подходит к турниру в оптимальной форме, он очень уязвим.

— Но друзья твои не подвели! Три "золота" белорусских юниоров на "Ролан Гарросе" — это многого стоит.

— Молодцы ребята, но я видела матч только Вовы Игнатика. Очень большой успех, но, я считаю, успех ожидаемый. В "одиночке" Андрей Коротченя, может быть, немного перенервничал, у него было много травм, но все равно — он классный игрок. Вова Игнатик тренируется в Америке, потенциал огромный. Ксюша в паре выглядела просто прекрасно. Главное, чтобы у ребят не было травм. И нужно много финансирования.

— А кто, если не секрет, финансирует тебя?

— Никто, сами платим немалые деньги португальскому тренеру Антонио ван Гричену. Раньше, когда я еще была маленькой, денежная обуза полностью ложилась на плечи моих родителей, которые оплачивали все поездки, турниры, питание. Оля Барабанщикова и Таня Пучек дарили мне форму, ракетки, отдавали то, что им уже не было нужно. Мама все это перешивала. Затем я уехала в Америку, но спонсор меня попросту пробросил. Сказал, что я "неперспективная и невоспитанная". Хорошо, что в Беларуси нашелся спонсор — "Белтехэкспорт". Они-то и заплатили за проживание и учебу в испанской Теннисной академии в Марбелье. А сейчас я снова в Америке, зарабатываю на жизнь своим трудом.

— Почему-то все теннисисты стараются жить именно в Америке...

— А в этом ничего зазорного нет — так уж повелось. Так же, как иметь зарубежных тренеров. Ксюша Милевская и Вова Игнатик тоже в Америке тренируются, Андрей Коротченя — в Италии. У россиян Марата Сафина и Кузнецовой тренеры — испанцы, у Звонаревой и Шараповой — опять-таки американцы.

— Вика, еще недавно ты входила в число 50 лучших теннисисток мира. Тяжело пришелся переход из юниоров во взрослый теннис?

— Очень тяжело, потому что я никак не могла войти в рейтинговую сотню. Как заклинило. А затем, когда уже перевалила этот злополучный барьер, результаты становились все выше и выше. Не знаю, может быть, все дело в психологии...

— Или в смене тренеров?

— И это тоже, конечно. Я начала немного по-другому тренироваться, ушла от испанского тренера к немецкому специалисту, с которым и работаю последние два года. Очень хороший тренер, подходы к тренировкам совершенно другие. В Испании у меня не было даже хороших спарингов, представляешь?

— Вика, спаринги спарингами, но на личную жизнь время-то остается?

— Остается, конечно, но все зависит от того, сколько турниров я играю. Я же не теннисный робот, тоже люблю с друзьями погулять, посмотреть фильмы, походить по магазинам. Шопинг уважаю особенно.

— Продовольственный?

— Не-а, по продовольственным отделам я стараюсь не ходить. Одежду покупаю, обувь покупаю, сумки покупаю. Все покупаю, что можно на себя надеть и к себе пристегнуть. Слежу за модой, смотрю каталоги, хотя, если уж зайду в магазин, то беру, что понравится. Вообще мне ближе итальянская мода, просто балдею от "Дольче Габана". Скоро все шмотки в доме не поместятся...

— У тебя уже свой дом?

— Нет, живу в Аризоне в семье у хоккеиста Николая Хабибулина. Его жена родом из Минска, это мои очень близкие друзья. У них большой дом, сейчас вот на Уимблдон поболеть за меня должны приехать.

— А бой-фрэнд приедет?

— Не знаю. И вообще, давайте о нем лучше ничего писать не будем. Не надо травмировать маму, она сама в двадцать лет замуж вышла. Кстати, мама иногда приезжает ко мне в гости. Когда приедет, тогда уже хозяйничает на кухне, вкуснятину всякую готовит.

— А ты умеешь?

— Во всяком случае, еще никого не отравила. Курицу могу пожарить, макароны сварить, соус грибной не проблема приготовить. Золотая жена, правда?

— Бой-фрэнду виднее... С кем, кстати, кроме него, дружбу водишь?

— С Динарой Сафиной мы подружки, Леной Весниной, нашими девочками — Таней Пучек и Настей Екимовой. Да почти со всеми, кроме Шараповой. Говорят, что у нее есть какие-то белорусские корни, но, видимо, очень слабые корни. Во всяком случае, со мной она о Беларуси даже не заикается. Да что о Беларуси, она вообще ни с кем из теннисисток не общается.

— Заносчивая?

— Скажем так, гуляет сама по себе. Поднимет голову к небу и рядом с собой никого не замечает. Да мне это и не надо. Без нее забот выше крыши.

Алесь СИВЫЙ.
Фото автора.

Закрыты чэмпіянат

Хакейны чэмпіянат Беларусі з будучага сезона перастане быць адкрытым — яго пакінула апошняя замежная каманда. Ад удзелу ў беларускім першынстве адмовіўся кіеўскі "Сокал".

Клуб, які зведваў у мінулым сезоне сур'ёзныя матэрыяльныя цяжкасці, знайшоў генеральнага спонсара. Адной з умоў дагавора з'яўляецца ўдзел "Сокала" ў вышэйшай лізе чэмпіянату Расіі, у сувязі з чым украінцы спыняюць выступленне ў Беларусі. Але кіраўніцтва клуба выказала ўдзячнасць ФХРБ за тое, што "дапамагла захаваць украінскі хакей".

Нагадаем, што пасля заканчэння сезона 2006 года беларускі чэмпіянат пакінулі латвійскія клубы "Рыга-2000" і "Металургс" з Ліепаі.

У той жа час шырока разрэкламаваная раней ідэя ўдзелу беларускага клуба ў расійскім чэмпіянаце не знайшла падтрымкі ў кіраўніцтва краіны. Рашэнне аб адмаўленні было прынята 23 красавіка на нарадзе ў Аляксандра Лукашэнкі.

Дзмітрый УЛАСАЎ.

ГАЗЕТА — ЧЫТАЧЫ

...Каб не застацца без «Народнай волі»

Шаноўныя чытачы!

Пагадзіцеся: "Народная воля" павінна выжыць пры любых абставінах! І яе лёс у першую чаргу залежыць ад Вас. Таму не спазніцеся зрабіць **перадаплату** за **другое паўгоддзе**. Да першага ліпеня застаецца ўсяго 9 дзён.

Не маеце магчымасці заплаціць за нумары ўсіх шасці месяцаў — зрабіце **перадаплату** за любы тэрмін: за месяц, два, тры...

Для тых, хто ўпершыню хоча стаць нашым чытачом, патлумачым: аформіць **перадаплату** можна ў любы дзень. Як толькі нам стане вядома, што Вы заплацілі грошы, праз 2—3 дні атрымаеце свежыя нумары газеты. Таму хутчэй у любы філіял "Беларусбанка" альбо на пошту!

Заадно ў чарговы раз паўтараем нашу настойлівую просьбу: агітуйце за "Народную волю" блізкіх, суседзяў, сяброў па працы, вучобе.

А чаму б не аформіць **перадаплату** за будучыя нумары для таго, каго Вы збіраецеся віншаваць з днём народзінаў ці з нейкай іншай нагоды?

Ведаеце людзей, якія з задавальненнем чыталі б "Народную волю", але, на жаль, у іх цяжкае фінансавае становішча? Калі ласка, дапамажыце ім аформіць **перадаплату**, ваша дабрачыннасць адгукнецца шчырай удзячнасцю ў сэрцах тых, каму Вы зрабілі дабро.

Каб аблегчыць вашы клопаты, і сёння друкуем узоры плацежкі і абаненцкай карткі.

Для тых, хто толькі-толькі вырашыў стаць чытачом "Народнай волі", паведамляем: каб зрабіць **перадаплату** за нумары бягучага і наступных месяцаў (можна да канца года), **тэрмінова** наведайце любы філіял "Беларусбанка", а там, дзе іх няма, — любое паштовае аддзяленне. Мінчане могуць апературыўна зрабіць **перадаплату** праз рэдакцыйны офіс (вул.Энгельса, 34а) альбо пазваніць па тэлефонах: 206-63-93 ці 206-68-71. Пасля званка да Вас прыйдуць нашыя валанцёры са свежымі нумарамі газеты і дапамогуць аформіць **перадаплату** за любы тэрмін.

Нагадваем: сума **перадаплаты** за месяц ранейшая — **9500** рублёў для індывідуальных чытачоў і **15.000** рублёў для арганізацый, прадпрыемстваў, устаноў, фірм. Банкаўскія рэквізіты "Народнай волі" такія:

УП "Народная воля": р/р 3012006535014, ААТ "Пріорбанк", ЦБП 113, код 749, УНН 100961759.

Вымушаны і на гэты раз звярнуць увагу на тое, што перасылаць у рэдакцыю трэба не толькі копію плацежнага дакумента, але і запоўненую **АБАНЕНЦКУЮ КАРТКУ,** узор якой друкуем і ў сённяшнім нумары. Зноў жа: запаўняйце выразна, пажадана друкаванымі літарамі. Разумеем: для Вас, шаноўныя чытачы, гэта дадатковыя цяжкасці. Але што зробіш: каб Вы своечасова атрымлівалі газету, мы вымушаны звяртацца з такой просьбай.

Вы — з «Народнай воляй», «Народная воля» — з Вамі!

0402280179
ИЗВЕЩЕНИЕ

ИЧУП «Народная воля»
получатель платежа
«Приорбанк» ОАО ЦБУ 113 г.Минск
наименование банка
Счет получателя **3012006535014** Лицевой счет **код 749**
УНН* 100961759

(фамилия, имя, отчество, адрес)

Вид платежа			Дата	Сумма
Предоплата за июнь, июль, август, сентябрь, октябрь, ноябрь, декабрь 2007 г. (ненужное зачеркнуть)				
Плательщик			Пеня	
			Всего	

Кассир

ИЧУП «Народная воля»
получатель платежа
«Приорбанк» ОАО ЦБУ 113 г.Минск
наименование банка
Счет получателя **3012006535014** Лицевой счет **код 749**
УНН* 100961759

(фамилия, имя, отчество, адрес)

Вид платежа			Дата	Сумма
Предоплата за июнь, июль, август, сентябрь, октябрь, ноябрь, декабрь 2007 г. (ненужное зачеркнуть)				
Плательщик			Пеня	
			Всего	

КВИТАНЦИЯ
Кассир М.П.

* Заполняется только при осуществлении операции по уплате налогов

Абонентская карточка

на номера газеты «Народная воля»
за июнь, июль, август, сентябрь, октябрь, ноябрь, декабрь 2007 года
(ненужное зачеркнуть)

*Заполняется отчетливо **печатными буквами** и **обязательно** отправляется в редакцию с **копией платежного документа***

фамилия
имя **отч.**
индекс почтового отделения
область
район
название населенного пункта
город, городской поселок, поселок, деревня (нужное — подчеркнуть)
улица пр-т переулок *(нужное — подчеркнуть)*
дом *д,б,в,г* **корп.** **кв.**

(Примечание: в случае получения газеты через абонентский ящик обязательно укажите индекс и адрес почтового отделения)

«Каханне і спорт» Сяргея Шчурко

Днямі ў Мінску адбылася прэзентацыя кнігі спартыўнага журналіста Сяргея Шчурко "Каханне і спорт". У яе ўвайшлі інтэрв'ю з беларускімі і замежнымі атлетамі і трэнерамі, а таксама дзеячамі айчыннага шоу-бізнесу.

Сярод герояў кнігі велагоншчыца Наталля Цылінская, хакеіст Канстанцін Кальцоў, гімнастка Любоў Чаркашына, плыўчыха Аляксандра Герасіменя, спевакі Сяргей Міхалок, Лявон Вольскі і іншыя.

Антон ВІТАЛЬЕЎ.

Ахвяруйце, калі ласка

Аргкамітэт па ўшанаванні памяці ахвяраў сталінскіх рэпрэсій інфармуе, што беларускі пісьменнік, аўтар шматлікіх кніг пра рэпрэсаваных **Леанід Уладзіміравіч МАРАКОЎ** падрыхтаваў да друку новы энцыклапедычны даведнік у 2 тамах — **"Рэпрэсаваныя настаўнікі"** (больш за 3000 біяграфій). Кнігі могуць выйсці ў бліжэйшыя месяцы, але на іх выпуск нестае сродкаў.

Звяртаемся да нашчадкаў, сваякоў пакутнікаў, сяброў-суайчыннікаў: хто ў стане, ахвяруйце, калі ласка, на гэтую высакародную справу любую суму.

Паведамляем адрас Л.Маракова: **220004, Мінск, Няміга, д.8, кв.3, маб.тэл. +029 753-82-12.**

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 206-68-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 206-69-04, 206-69-06.
E-mail : nv@promedia.by
http://www.nv-online.info
Індэкс 63222

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай.
Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання №246 ад 10 кастрычніка 1996 г. (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.).
Надрукавана ў ТАА "Типография Михайлова - С", 214020, г.Смаленск, вул. Шаўчэнкі, 86. Па заказе ТАА "Типография Михайлова", 214000, г.Смаленск, вул. Кастрычніцкай рэвалюцыі, д.38, кв.54. Падпісаны ў друк 20.06.2007 у 16.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж: 11 000 экз. Заказ №